

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Освітньо-професійна програма
«Економіка»
Спеціальність 051
«Економіка»
Група 2БЕП-32

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеню першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему: **Фінансова діагностика діяльності підприємства і системі прийняття управлінських рішень на ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»**

Проектний матеріал складається з пояснювальної записки на 70 сторінках та ілюстративного матеріалу

Здобувач освіти _____ (Приходько Д.І.)

Керівник _____ (Крупіна С.В.)

До захисту допущений

Завідувач кафедри _____ (Хачатурян І.С.)

Завідуючий відділенням _____ (Воронкова Ю.В.)

Захист «___» _____ 20__р.   Протокол ДКК № _____

Оцінка ДКК _____

Секретар ДКК _____

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						1
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Відділення *економічне*
Кафедра *Економіки*
Освітньо - професійно програма *«Економіка»*
Спеціальність *051 «Економіка»*
Форма навчання *денна*

ДОДАТКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему: **Фінансова діагностика діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»**

на здобуття ступеню першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Здобувач освіти _____ (Приходько Д.І.)

Керівник _____ (Крупіна С.В.)

ОДЕСА 2023

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						2
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Відділення економічне Кафедра Економіки
Освітньо-професійна програма «Економіка»
Спеціальність 051 «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заст. дир. з НВР Беркань І.В.

“ _____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу бакалавра

Студенту Приходьку Дмитру Ігоровичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи Фінансова діагностика діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»

затверджена наказом по коледжу від “ _____ ” _____ 201__ р. № _____

2. Термін здачі студентом кваліфікаційної роботи 14.06.2023 р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____
Статистична звітність роботи підприємства за два роки, історія підприємства, устав,
статистичні дані, періодичні видання, підручники, Інтернет.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити)
Вступ. Розділ 1. Теоретичні та методологічні основи фінансової діагностики діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень

Розділ 2. Аналіз внутрішнього стану ПАТ «Одескабель». Висновки. Список використаної літератури.

Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (слайдів мультимедійної презентації) _____
Рисунок 1 – Власний капітал на підприємстві за 2021 рік. Рисунок 2 – Структура оборотного капіталу за 2021 рік. Таблиця 1 – Фінансова характеристика підприємства. Таблиця 2 – Стан основних засобів на підприємстві. Таблиця 3 – Аналіз ефективності використання оборотного капіталу.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						3
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

6. Консультанти по кваліфікаційній роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосується їх

Розділ	Консультант	ПІДПИС	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

Керівник роботи Крупіна С.В. _____
(підпис)

Завдання прийняв до виконання Приходько Д.І. _____
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні та методологічні основи фінансової діагностики стану підприємства	05.02.2023 - 01.03.2023	
2	Розділ 2. Аналіз стану внутрішнього середовища ПАТ «Одескабель»	04.03.2023 - 17.04.2023	
3	Висновок, вступ, перелік літератури	19.04.2022 - 06.05.2023	
4	Оформлення пояснювальної записки	12.05.2023 - 14.06.2023	
5	Додаток ілюстративний матеріал	22.06.2023-	
6	Малий захист кваліфікаційної роботи	26.06.2023	
7	Захист кваліфікаційної роботи		
8			

Дипломник _____ Приходько Д.І.
(підпис)

Керівник проекту _____ Крупіна С.В.
(підпис)

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						4
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу

«Фінансова діагностика діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра

за освітньо-професійною програмою «Економіка»

Приходько Д.І.

Кваліфікаційна робота містить 70 сторінок, 15 таблиць, 2 рисунки, список літератури з 14 найменувань.

Мета виконання роботи дослідження ступеня розвитку підприємства та аналіз його діяльності.

Об'єктом дослідження є фінансова діагностика діяльності підприємства, що охоплює аналіз фінансового стану, показників ефективності та ризиків, а також виявлення основних факторів, що впливають на його фінансову стійкість.

Предметом дослідження є ефективність діяльності підприємства ПАТ «Одескабель»

Завданнями роботи передбачено:

- проаналізувати значення фінансової діагностики та її ефективності;
- дослідити різні підходи та методи впровадження діагностики фінансового стану підприємства;
- надати характеристику діяльності досліджуваного підприємства;
- проаналізувати стан внутрішнього середовища підприємства завдяки діагностичним методам;

За результатами дослідження сформульовані рекомендації можуть застосовуватися для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Практична значущість отриманих результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть бути використані для дієвого використання діагностичних методів в діяльності підприємства.

Рік виконання роботи – 2023

Рік захисту роботи – 2023

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						5
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.	
1.1. Сутність та особливості фінансової діагностика діяльності підприємства.....	3
1.2. Фінансова діагностика в системі прийняття управлінських рішень на підприємстві.....	13
1.3. Підходи та інформаційне забезпечення для діагностики фінансового стану підприємства.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО СТАНУ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	
2.1. Характеристика та основні данні про ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»».....	40
2.2. Аналіз внутрішнього середовища ПАТ «Одескабель».....	43
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	69

					БЕП 32.17.02.КРБ	<i>Арк.</i>
<i>Вим.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		6

ВСТУП

Сучасна економіка, зумовлена постійними змінами у глобальному бізнес-середовищі, вимагає від підприємств ефективного управління та стратегічного планування, щоб забезпечити свою конкурентоспроможність та стійкість на ринку. У цьому контексті, фінансова діагностика діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень набуває великого значення як інструмент аналізу фінансового стану та ризиків підприємства.

Актуальність роботи полягає у тому, що ефективне управління фінансовими ресурсами та прийняття обґрунтованих управлінських рішень є ключовими факторами успіху підприємства в сучасних умовах. Фінансова діагностика допомагає зрозуміти фінансове становище підприємства, виявити проблемні аспекти його функціонування, оцінити фінансові ризики та здійснити аналіз ефективності.

Метою даної дипломної роботи є дослідження та аналіз фінансової діагностики діяльності підприємства з метою забезпечення об'єктивної інформації для прийняття управлінських рішень. Для досягнення цієї мети будуть використані методи фінансового аналізу, а також різноманітні підходи до оцінки фінансової стійкості та ризиків підприємства.

Предметом дослідження є фінансова діагностика діяльності підприємства, що охоплює аналіз фінансового стану, показників ефективності та ризиків, а також виявлення основних факторів, що впливають на його фінансову стійкість.

Об'єктом дослідження виступає підприємство ПАТ «Одескабель», яке спеціалізується на кабельній промисловості. Саме на його прикладі в роботі продемонстровані заходи діагностичних методів фінансового стану підприємства.

Практична значущість даної роботи полягає у тому, що результати дослідження сприятимуть покращенню процесу управління фінансами підприємства та допоможуть уникнути фінансових ризиків. Отримані дані та рекомендації будуть корисними для керівництва підприємств у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень, встановленні пріоритетів та стратегічному плануванні.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						7
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

У світлі наведених аргументів, важливість дослідження фінансової діагностики діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень стає очевидною. Ця робота спрямована на заповнення наукового та практичного прогалін у вивченні даної проблематики, а також на підвищення ефективності управління фінансами підприємства.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						8
<i>Вим.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.

1.1 СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

У сучасному світі, де економічні явища, ринкові умови та економіка загалом стають все менш передбачуваними через такі фактори, як швидка цифровізація та діджиталізація у всіх сферах діяльності, вплив науково-технічного прогресу, насиченість ринків пропозиціями, складна психологія споживачів та соціальні явища, важко успішно керувати підприємством, покладаючись на традиційні методи та звичні «формули», які колись працювали. Кожен рік приносить нові правила не лише для місцевих та державних підприємств, але й для великих, довгостроково успішних корпорацій. В таких умовах консервативні підходи та попередній досвід втрачають ефективність в управлінні підприємствами, як це було ще 30 років тому. Замість цього, успішними стають стратегічне бачення, швидка адаптабельність та сміливість в застосуванні інноваційних методів при прийнятті управлінських рішень.

Така потреба сучасних підприємств у прийнятті швидких та обґрунтованих рішень, впровадженні новітніх проектів та змін, не може не ставити всю діяльність підприємства під потенційну загрозу. Розуміння того, що кожне впровадження і нововведення несуть певний ризик, є надзвичайно важливим у цьому контексті. Тому питання передбачення ризиків, проведення аналізів та діагностичних методів набувають особливої актуальності. Останні, у свою чергу, зарекомендували себе у практиці управлінського консультування підприємств на початкових етапах впровадження різних проектів, планів, програм та стратегічних рішень..

Існує безліч рекомендацій щодо впровадження та використання діагностичних методів на практиці: зокрема, І.Бланк пропонує застосовувати дігностику під час кризового стану на підприємстві, або можливості настання такого стану у майбутньому, щоб оцінити можливі загрози банкрутства. При цьому

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						9
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

використовувати дві системи оцінки: експрес та фундаментальну діагностику [1]. Б. Коллас, в свою чергу, пропонує застосовувати діагностику для виявлення явищ, які можуть стати перешкодою для підприємства в досягненні певної мети та завчасно їх ліквідувати[2]; Л.Руденко – для підвищення ефективності фінансової політики та стратегії на підприємстві [3].

Узагальнюючи все вище зазначене, можна дійти до висновку, що діагностичні методи мають широкий діапазон застосування, починаючи від простого поліпшення діяльності підприємства та підвищення його фінансових результатів і закінчуючи вибудовуванням стратегій виживання підприємства під час кризових періодів, при захопленнях нових національних чи міжнародних ринків, або при раптових передових соціально-економічних змінах. Але не дивлячись на багату варіативність та відносно високу гнучкість, діагностика також має і свої недоліки. До них дослідники відносять: відсутність системного підходу, неточність остаточної оцінки через велику кількість експертиз та перевага якісних показників над кількісними.

Також варто наголосити, що незважаючи на велику кількість та різноманітність наукових робіт і досліджень з питань використання фінансової діагностики, потребує вдосконалення саме організаційний устрій та методичне забезпечення її введення на підприємствах. Значимий недолік в вирішенні цього питання полягає у різному розумінні сутності методів та відсутньої єдиної базованої думки: як приклад, в багатьох джерелах можна зустріти ототожнювання понять «фінансова діагностика» та «фінансовий аналіз», коли їх лексичне і практичне значення не є тотожними.

Аналіз (в перекладі з грецької мови означає "розкладання") – це методологічний підхід до вивчення різноманітних явищ, об'єктів або процесів, з основною метою розгляду окремих складових та простіших елементів, що складають досліджувану систему. Звичайно, в економічній сфері аналіз використовується для виявлення тенденцій, сутності, динаміки та закономірностей соціально-економічних явищ, а також для оцінки економічних і фінансових результатів, отриманих внаслідок господарської діяльності на різних рівнях виробництва (у галузях, країнах, на

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						10
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

національних або міжнародних ринках) та в різних секторах економіки (праці, соціального сектору, виробництва). Аналіз є необхідною складовою діяльності підприємства, на основі якої здійснюються такі функції, як планування, організація, управління, контроль та прогнозування. Економічний аналіз відіграє важливу роль у поясненні соціально-економічних явищ, обґрунтуванні рішень щодо них та передбаченні їхнього впровадження. Діагностика – це саме процес виявлення проблеми на підприємстві та прийняття рішення щодо її розв’язання. Діагностика спрямована на те, щоб ліквідувати основну проблему бізнесу: запроваджує необхідні в якісному і кількісному вираженні параметри для порівняння з нормативними значеннями показників об’єкта дослідження, враховуючи зміни розвитку суб’єкта, галузі, ринку, споживачів, традицій з метою майбутнього порівняння поточного стану показників підприємства із визначеними на даний момент оптимальними або релевантними їх значеннями.

В таблиці 1.1.1 визначенні основні тези та описи понять «фінансова діагностика» та «фінансовий аналіз» в економіці.

Популярний в теоретичному підході, а також на практиці традиційний погляд на діагностику фінансового стану підприємства, який базується на розрахунку відносних параметрів, горизонтальному, вертикальному та трендовому (тенденційному) аналізі, порівнянні фінансових показників із середніми значеннями також відомий своїми деякими недоліками, які не дозволяють методикам, розробленим на його основі забезпечити потреби всіх груп користувачів. Крім цього, враховуючи недостатню опізнаність та рівень обґрунтованості питань практичного застосування діагностичних методів на підприємстві, можливостей реалізації діагностики бізнесу як аналітичного напрямку, проблема з’ясування характеру функцій, що уможливорюються системою фінансової діагностики, встановлення її зв’язків з іншими функціями управління, такими як організація, контроль, планування, прогнозування; потребує більш ретельного та детального вивчення.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						11
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 1.1.1 «Порівняння різних підходів та описів понять «фінансова діагностика» та «фінансовий аналіз»»

Фінансовий аналіз – це	Фінансова діагностика – це
Дослідницький процес, головною метою якого є розробка найбільш обґрунтованих пропозицій та прогнозів зміни фінансових умов функціонування суб'єкта господарювання [4].	Процес оцінки стану об'єкта, його ліквідності та платоспроможності за допомогою методів експрес-аналізу і поглибленого аналізу, що дасть змогу виявити проблеми фінансового стану підприємства та причини їх виникнення [9].
Процес дослідження фінансового стану та основних результатів фінансової діяльності підприємства з метою виявлення резервів підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку [5].	Метод аналізу стану виробничої системи для виявлення й усунення в ній диспропорцій, що сприяють появі «вузьких місць», тобто «хвороб» виробничого організму [10].
Глибоке, науково обґрунтоване дослідження фінансових відносин та руху фінансових ресурсів в єдиному виробничо-торгівельному процесі [6].	Процес дослідження фінансового стану підприємства для виявлення в динаміці симптомів явищ, які можуть затримати досягнення встановлених цілей та вирішення завдань, створюючи загрозу запланованій діяльності [2].
Процес одержання найбільшого числа ключових параметрів, що дають об'єктивне і точне уявлення про фінансовий стан підприємства [7].	Процес оцінки стану господарюючого суб'єкта відносно встановлених на поточний момент оптимальних критеріїв [11].
Процес, що ґрунтується на вивченні даних про фінансовий стан	Система експрес діагностики банкрутства забезпечує раннє

підприємства та результати його діяльності [8].	виявлення ознак кризового розвитку підприємства і дозволяє прийняти заходи для її нейтралізації [5].
	Управлінська робота з виявлення проблем і вузьких місць системи управління підприємством [12].

Фінансова діагностика потрібна саме для забезпечення системи менеджменту сукупністю ефективних і діючих методів та практичного досвіду, що означає необхідність наукових досліджень та спостережень у сфері розвитку її методологічних основ.

Існує кілька способів аналізу, які можна вважати діагностикою. Серед них варто виділити: визначення набору показників, проведення розрахунків, збір даних через анкетування, обробка зібраних даних, використання аналітичних таблиць, встановлення причин змін у досліджуваному об'єкті та формування вихідної інформації, яка описує стан об'єкта.

Дослідження вчених щодо економічної діагностики та її ролі в економічному аналізі діяльності підприємства дозволяють зробити висновок, що діагностика - це набір методів, які дозволяють оцінити стан економічного суб'єкта. Тому є логічним використовувати терміни "діагностика фінансового стану" і "фінансова діагностика" під час проведення аналізу, що спрямований на дослідження та оцінку фінансового стану підприємства.

В процесі розвитку досліджень щодо сутності "фінансової діагностики" та визначення її принципів, функцій і методології стає очевидним, що поняття діагностики виходить за межі простої процедури аналізу і встановлення поточного стану. Воно набуває більш широкого значення, стаючи необхідним елементом стратегічного управління та ефективним інструментом для забезпечення конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі. Крім того, економічна діагностика включає такі важливі компоненти, як консалтингові послуги, аналітичні дослідження, надання інформації та проведення антикризових заходів. Усі ці аспекти разом становлять розуміння та

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						13
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

практичне застосування фінансової діагностики у сучасному управлінні підприємством.

Взаємозв'язок між різними концепціями фінансової діагностики та індивідуальними цілями управління ґрунтується на тому, що його основною метою є покращення якості фінансового прийняття рішень. Це досягається шляхом застосування діагностичних процедур.

Економічна діагностика також включає аналіз ймовірності банкрутства підприємства та вивчення фінансових параметрів. Цей напрямок роботи має на меті виявлення, аналіз та прогнозування проблем, а також покращення управління фінансовою діяльністю підприємства.

Діагностика фінансового управління підприємства є комплексним процесом, який включає виявлення проблем, їх аналіз, усунення та прогнозування з погляду основних напрямків і управлінського циклу. Метою цього процесу є підвищення ефективності управління підприємством в цілому.

Діагностика кризового стану та загрози банкрутства розглядається як система аналізу, спрямована на виявлення ознак кризового стану, оцінку ризику банкрутства та розробку стратегій подолання кризи. Цей процес включає ретроспективний, оперативний і перспективний аналіз з метою забезпечення успішного управління підприємством.

Стратегічна діагностика є першим етапом стратегічного управління, який передуює стратегічному аналізу. Вона визначає напрями і обсяг аналізу з метою розробки ефективних стратегій управління.

Перед тим як застосувати фінансову діагностику на підприємстві, необхідно провести деяку підготовку, яка буде включати в себе визначення мети діагностики, скаладання методологічної бази для проведення діагностики, визначення основних принципів і задач, формування системи основних параметрів (цільових показників), задання предметної області дослідження тощо.

Метою фінансової діагностики, зазвичай, вважають отримання інформації щодо рівню результативності в економічній сфері на основі якісних та кількісних аналізів й надання оцінки певним показникам для подальшого розроблення і

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						14
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

утвердження управлінських рішень в системі менеджмента підприємства, прогнозування стану об'єкта дослідження та інформування щодо наочної ситуації в середині бізнесу.

Низка наукових праць, досліджень та робіт дозволила виокремити такі основні функції діагностики фінансового стану підприємства: оціночна, діагностична, коригувальна, стимулююча, функції прогнозування та моделювання, забезпечення зворотного зв'язку.

Предметна площина діагностики визначає результативність та ефективність у фінансовій сфері підприємства чи бізнесу. Визначальна особливість предметної області є значна кількість параметрів, які мають різноманітні одиниці виміру, що викликає потребу використання особливих підходів до їх оцінки з метою організації єдиного інтегрального параметра.

При визначенні основних показників, які становлять предметну площину фінансової діагностики, необхідно розглядати три типи потенційних ситуацій, що можуть виникнути: перша – задається один цільовий параметр, який доречно та ефективно характеризує стан предметної області, а також деяка кількість додаткових параметрів; друга – задається група основних показників, які ефективно показують стан предметної області, а також певна кількість самостійних чинників; третя – задається певна група показників-чинників, серед яких основні (або цільові) не з'ясовані, але які в сполученні досить повно визначають стан предметної площини. При створенні системи цільових показників потрібно враховувати, що однією з умов, яким має узгоджуватися методика впровадження діагностики фінансового стану підприємства, є можливість кількісної оцінки всіх параметрів та факторів.

Враховуючи особливості визначення предметної площини, можемо зробити висновок, що система фінансового діагностування підприємства має базову оболонку для наповнення інформацією, яку можна змінювати та вдосконалювати. Для такої системи характерні: динамічність, циклічність, ефективність, гнучкість, цілеспрямованість, об'єктивність, адаптивність та цілісність.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						15
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Отже, з цього випливає, що процес діагностики вимагає створення певної системи, впровадженної в загальну систему менеджмента підприємства, а також підготовки методичної бази для реалізації її процедур.

Опираючись на результати вже проведених досліджень, експериментів і спостережень в цій галузі, можна умовно розробити методичний підхід щодо впровадження діагностики фінансового стану підприємства, який включає такі сім основних етапів.

Перший етап. Полягає в детальному та цілісному формулюванні мети та визначення групи основних показників. При впровадженні фінансової діагностики підприємства цільовими параметрами звичайно вважають показники ліквідності, показники рентабельності, показники активності бізнесу та показники платоспроможності підприємства.

Другий етап. На цьому етапі здійснюється організація процесу збору даних та підготовка інформації для діагностичних методів. Кожна частина результативності характеризується за певною кількістю одиничних параметрів, які спрямовані за напрямками результативності, зважуючи мету її проведення та релевантність до стандартів фінансового обліку, та які акліматизовано для застосування в системі фінансового управління підприємством. Для кожного з параметрів, які аналізуються в системі фінансової діагностики підприємства, слід встановити: форму візуалізації даних та першоджерела інформації (звітності, форми, належні документи); строки надання даних та відповідальні особи.

Фінансова діагностика може огорнути більш деталізовану групу показників, ніж то може забезпечити фінансова звітність. У випадку, коли інформації у встановленій для діагностики формі замало (або ж вона відсутня), потрібно створити нові форми та документацію для відділків, призначити в них відповідальних за подання такого роду даних осіб, а в разі потреби – організувати власне спостереження під ретельним та об'єктивним наглядом. Ще раніше подібна практика була непопулярною чи не використовувалася взагалі на підприємстві. Але із розвитком науки, зокрема діагностичних методів, такий аналіз є можливим і набуває все більшої репутації.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						16
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Третій етап. Сутність його полягає в оцінці та деякому первинному аналізі. Для визначення рівня показників, параметрів та коефіцієнта, їх впливу та тенденцій, під час аналізу часто застосовують різні методи. Найпоширеніший з методів – це порівняння значень показників із значеннями в попередніх періодах. Період буває різний: квартал, рік, місяць, п'ятиріччя – все залежить саме від масштабу та мети фінансової діагностики. Метод порівняння дозволяє зробити висновки про динаміку змін показників. При використанні фінансової діагностики по кожному розрахунковому параметру зазвичай визначають деякі граничні значення та їх зміни у часі, базуючись на теорії, що для будь-якого показника можливо визначити, які значення параметрів є нормативними, прийнятними або кризовими. Саме тому межі змін тих чи інших показників дозволяють закласти групи їх станів у динаміці з метою створення стратегії, націленої на запобігання кризовим ситуаціям.

Четвертий етап. Це безпосередній розрахунок групових показників фінансового стану підприємства. Після визначення незалежних параметрів за кожним з блоків параметрів фінансового стану, розрахунок групових бажано здійснювати за допомогою методу адитивної згортки. Якщо коротко, він полягає у сумуванні добутка факторів показника на коефіцієнт вагомості цього фактору.

П'ятий етап. На цьому етапі здійснюється переважно аналіз даних, розроблення рекомендацій щодо покращення ефективності фінансової діяльності бізнесу. Часто на цьому етапі проводять багатовимірний аналіз, який окреслює аналіз параметрів фінансового стану та на цій основі – показників фінансової здібності. Висновки щодо стану та динаміки зміни основних показників, оцінка розвитку процесів, що досліджуються, є фундаментом для прийняття управлінських рішень, створення та редагування програм розвитку підприємства.

Шостий етап аналізу: здійснюється тактичне прогнозування цільових показників з метою об'єктивного виявлення та урахування актуальних тенденцій, що склалися в даний момент. Процес прогнозування включає розробку відповідних моделей, які дозволяють зосередитися на одновимірних та

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						17
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

багатовимірних аспектах, спрямованих на глибокий аналіз і висвітлення потрібних взаємозв'язків та закономірностей.

Під час сьомого кроку фінансової діагностики, коли потрібно візуалізувати та документувати дані, рекомендується підприємствам складати два типи звітів. Один звіт призначений для внутрішнього використання, щоб забезпечити керівництво процесом управління. Другий звіт призначений для зовнішніх користувачів, таких як зацікавлені сторони. Особливу увагу слід звернути на те, щоб звіт для внутрішнього використання мав детальну інформацію, яка дозволяє проводити аналіз на рівні початкових і проміжних даних, а також заснований на результативних показниках. Крім того, цей етап включає створення висновків та рекомендацій на основі зібраних даних, що сприятиме усвідомленому прийняттю рішень та покращенню управлінських процесів.

Отже, фінансова діагностика – це корисний інструмент для управління фінансами підприємства і формування якісної фінансової стратегії. Аналіз результатів можна проводити не лише за допомогою паперових звітів, але й у інтерактивному режимі з використанням комп'ютерів. Візуалізація та документування результатів діагностики можуть включати складання звітів та створення інтерактивних підсумкових звітів. Цей процес потребує адаптації системи управління до вимог фінансового менеджменту, що сприятиме підвищенню відповідальності підприємства, забезпеченню діалогу з зацікавленими сторонами та покращенню іміджу підприємства на ринку.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						18
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1.2 ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Як вже було частково описано в попередньому розділі, фінансова діагностика має надзвичайно важливий та суттєвий зв'язок з системою прийняття управлінських рішень на підприємстві. Перш за все, фінансова діагностика забезпечує об'єктивну оцінку фінансового стану підприємства. Ця оцінка допомагає керівництву підприємства мати чітку картину про його фінансове здоров'я. Інформація, отримана в результаті фінансової діагностики, стає основою для прийняття управлінських рішень. Аналіз фінансових показників, проведений в рамках діагностики, дозволяє виявляти потенційні ризики та проблеми. Це дає змогу керівництву підприємства вчасно реагувати на них та приймати необхідні корективи в управлінській стратегії.

В цьому розділі ми детально розглянемо саме систему управлінських рішень та інтегровану в неї фінансову діагностику. Перш за все визначимося із самим поняттям «рішення», «управлінське рішення», із порядком його прийняття та етапами підготовки.

Рішення - це основний інструмент управління, який відображає суть роботи керівника. Воно виявляється у діях, спрямованих на досягнення поставлених цілей підприємства, його підрозділів та працівників. Рішення включають одноразовий вплив керуючої системи на об'єкт управління, а саме - формулювання цілей і дій для їх досягнення. Їх структура зазвичай складається з двох частин: перша частина містить інформацію про поточний стан проблеми, а друга - вказівки і розпорядження щодо необхідних дій. Таким чином, рішення становлять фундамент управлінського процесу, де керівник використовує свої знання та досвід, щоб ефективно керувати ресурсами підприємства та досягати успіху. Вони визначають шлях до реалізації стратегії, а також впливають на всі аспекти діяльності підприємства, включаючи фінансовий стан, ресурси, персонал та інші фактори. Отже, рішення в системі управління є необхідним елементом для досягнення успіху та стабільності підприємства.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						19
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Управлінське рішення є продуктом креативної діяльності керівника організації, яке дозволяє вирішувати проблеми та досягати запланованих цілей. Воно виступає як директивний крок, що орієнтує, координує та стимулює колективну працю. Головним об'єктом його впливу є соціально-економічні відносини, процеси та явища, які виникають у сфері виробництва. Управлінське рішення є результатом конкретної діяльності керівника, який може значно вплинути на досягнення цілей та завдань організації. Це важливий механізм, який забезпечує вирішення проблем, оптимізацію процесів та покращення результативності. Крім того, управлінське рішення є інструментом для спрямування ресурсів, встановлення пріоритетів та забезпечення ефективного функціонування організації. Воно визначає шлях досягнення успіху та розвитку, допомагаючи підприємству адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі. Управлінське рішення включає в себе аналіз ситуації, визначення альтернатив, вибір оптимального шляху дій та контроль за їхньою реалізацією.

У системі управління підприємством особливе значення мають фінансові рішення, які мають прямий або опосередкований вплив на всі сфери його діяльності: починаючи від забезпечення ресурсами виробництва, збуту інвестицій, аж до кадрової політики та інших аспектів. Правильні фінансові рішення є основою для стабільного функціонування підприємства та досягнення його стратегічних цілей. Вони забезпечують ефективне використання фінансових ресурсів, оптимізацію витрат, забезпечення достатнього фінансового потоку та підтримку фінансової стабільності.

Вивчення робіт вчених, що розробили методіку фінансового менеджменту, дає нам розуміння, що існують дві позиції щодо застосування фінансових рішень. Одна група вчених стверджує, що фінансові рішення полягають у забезпеченні фінансовими ресурсами підприємства для його розвитку та функціонування. Інша група вчених розширює це твердження й підкреслює, що фінансові рішення включають не лише формування капіталу, але й його ефективне використання.

Згодність існує, що фінансові рішення, які приймає фінансовий менеджмент підприємства, охоплюють дві основні проблеми: збір фінансових ресурсів та

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						20
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

управління активами. Під управлінням активів розуміється операційна, інвестиційна та фінансова діяльність підприємства. Існує погляд, що фінансові рішення не обмежуються лише питаннями фінансового забезпечення підприємства. Особливу роль в цьому відіграє позиція та думка фінансового менеджера стосовно використання фінансових ресурсів.

Політика фінансування в наступних періодах безпосередньо залежить від ефективності використання фінансових ресурсів у поточному періоді. Більшість показників ефективності використання ресурсів мають фінансову природу, такі як прибуток та рентабельність. Крім того, основні критерії прийняття рішень щодо використання фінансових ресурсів також мають фінансовий характер.

Необхідно зазначити, що обмеження, які впливають на можливості використання ресурсів, також оцінюються за допомогою фінансових показників. Таким чином, фінансові рішення включають в себе широкий спектр аспектів, починаючи від забезпечення фінансовими ресурсами підприємства і закінчуючи ефективним використанням цих ресурсів у різних напрямках його діяльності.

Розуміння цих аспектів є важливим для фінансового менеджера, який має враховувати не тільки фінансове забезпечення підприємства, але й його стратегічну орієнтацію та потреби у розвитку. Інтеграція цих факторів у процесу прийняття фінансових рішень дозволяє забезпечити ефективне функціонування і розвиток підприємства.

Робота підприємств у ситуаціях постійної загрози зростання кризових ситуацій, як на місцевому, так і на глобальному рівні, збільшує вимоги до фінансових керівників щодо якості прийнятих рішень.

Управлінські рішення можуть бути високої якості за рядом ознак. Перша ознака - своєчасність, що означає швидкість прийняття рішень. Управлінські рішення мають бути прийняті вчасно, без зайвих затримок, щоб реагувати на поточні ситуації.

Друга ознака - надійність, що передбачає обґрунтованість рішень. Вони повинні бути підкріплені раціональними аргументами, аналізом і достовірною

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						21
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

інформацією. Надійні рішення спираються на об'єктивні дані і факти, що забезпечують впевненість в їх правильності.

Третя ознака - економічність. Це означає, що управлінські рішення мають оптимізувати використання ресурсів, тобто забезпечувати досягнення поставлених цілей з мінімальними затратами. Економічні рішення сприяють ефективному використанню ресурсів підприємства.

Четверта ознака - кількісна визначеність. Управлінські рішення повинні бути чітко сформульовані і вимірювані за допомогою конкретних показників і критеріїв успіху. Це дозволяє оцінювати результати і ефективність рішень на основі об'єктивних даних.

Остання ознака - можливість чіткого контролю. Управлінські рішення повинні бути піддаються контролю, щоб перевіряти їх виконання і коригувати при необхідності. Це допомагає забезпечити відповідність рішень поставленим цілям і забезпечити їх успішне впровадження.

Отже, високоякісні управлінські рішення характеризуються своєчасністю, надійністю, економічністю, кількісною визначеністю і можливістю контролю. Враховуючи ці ознаки, керівники здатні приймати обґрунтовані та успішні рішення для розвитку своїх організацій.

Щоб бути ефективним, рішення повинно відповідати кільком важливим вимогам. По-перше, воно повинно бути реальним, тобто ґрунтуватися на реальних можливостях і ресурсах, що доступні для втілення. Це означає, що рішення повинно бути реалістичним і відповідати конкретним обмеженням і умовам, з якими стикається організація.

Крім того, рішення має мати механізм реалізації, тобто план або стратегію, яка дозволяє його впровадження. Цей механізм повинен бути детально розроблений і включати необхідні кроки, ресурси та відповідальних осіб. Це допомагає забезпечити плановану реалізацію рішення і досягнення поставлених цілей.

Також важливо, щоб рішення готувалося, приймалося і виконувалося в реальному масштабі часу, щоб бути актуальним і результативним. Це означає, що процес прийняття рішення повинен бути швидким і ефективним, а виконання

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						22
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

рішення не повинно затягуватися, щоб забезпечити максимальну користь від нього.

Крім того, рішення повинно бути реалізованим, тобто мати можливість практичного застосування. Воно повинно бути осутнім, детально проробленим і впроваджуваним залежно від потреб і можливостей організації.

Важливим аспектом є гнучкість рішення, щоб воно могло адаптуватися до змінних умов і потреб. Рішення має бути достатньо гнучким, щоб враховувати зміни в зовнішньому середовищі та внутрішніх факторах організації, забезпечуючи оптимальну реакцію на них.

Необхідно також передбачати можливість верифікації та контролювати виконання рішення, щоб перевірити його істинність і забезпечити успішну реалізацію. Це означає, що рішення повинно бути піддаватися перевірці і оцінці результатів, а також встановлювати механізми контролю, які дозволять вчасно виявляти і коригувати будь-які відхилення. Такі вимоги до рішень допомагають забезпечити їх якість і досягнення поставлених цілей в організації.

При прийнятті управлінських рішень важливо враховувати об'єктивні закони управління. Ці закони визначають ефективність управлінського процесу. Основні закони управління включають такі аспекти:

1. Залежність організаційних форм і методів управління від структури підприємства, його матеріально-технічної бази та умов, в яких проводиться управління. Це означає, що вибір певних методів та форм управління пов'язаний з особливостями самого підприємства та його умовами функціонування.

2. Збереження пропорційності та оптимального співвідношення всіх елементів системи управління. Тут мається на увазі, що всі складові системи управління повинні бути взаємозалежними та відповідати потребам підприємства.

3. Єдність організаційно-методологічних основ на всіх рівнях управління. Це означає, що управління повинно мати єдину методологію та підходи, що сприяють досягненню поставлених цілей.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						23
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Єдність та підлеглість критеріїв ефективності, які використовуються у процесах управління. Усі прийняті рішення повинні відповідати загальним критеріям ефективності, що дозволяє оцінити їх досягнення цілей підприємства.

5. Відповідність потрібного часу та часу, наявного в розпорядженні під час вирішення завдань управління. Це важливо, оскільки управлінські рішення повинні бути прийняті вчасно та враховувати обмеження з часового ресурсу.

6. Залежність ефективності вирішення завдань управління від обсягу та об'єктивності використаної інформації. Інформація, що використовується для прийняття рішень, повинна бути достовірною та повнотою, а також відповідати потребам управлінського процесу.

Ці закони управління є основою для прийняття якісних та ефективних управлінських рішень, сприяють досягненню мети підприємства та оптимальному використанню ресурсів.

Ми також погоджуємося з твердженням про корисність виділення аналітичних рішень у самостійну складову фінансових рішень. Це має сенс, оскільки практика функціонування компаній у сучасному ринковому середовищі показує, що постійний аналіз, моніторинг і діагностика внутрішніх процесів та явищ є важливими передумовами для виживання та успішного розвитку підприємства. Також потрібна оцінка та аналіз впливу зовнішніх факторів на підприємство.

Стратегічний аналіз та визначення конкурентоспроможності підприємства є необхідними етапами у процесі його функціонування. Враховуючи змінність ринкових умов та зростаючу конкуренцію, важливо проводити систематичний аналіз внутрішнього середовища підприємства та зовнішніх чинників, що впливають на його діяльність.

Такий підхід дозволяє вчасно виявляти потенційні загрози та можливості, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, важливо забезпечити ефективний моніторинг і контроль за реалізацією прийнятих рішень, що сприятиме досягненню поставлених цілей та забезпечить стійкий розвиток підприємства.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						24
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Для того, щоб прийняти ефективне фінансове рішення, потрібно мати обґрунтування, яке ґрунтується на достовірній фінансовій інформації. Ця інформація повинна бути належно оброблена, систематизована та групована, щоб бути готовою до використання. Важливо, щоб дані бухгалтерського обліку були підготовлені таким чином, щоб їх легко було зрозуміти та використовувати при прийнятті рішення. Тільки тоді ми можемо бути впевнені, що фінансове рішення буде належним обґрунтованим та раціональним.

Важливим інструментом для обробки економічної інформації та підготовки матеріалів для прийняття фінансових рішень є фінансовий аналіз та фінансова діагностика. Ці методи дозволяють детально розглянути фінансову ситуацію та перетворити її на важливі дані для розумного прийняття рішень.

При формуванні фінансових рішень, на початковому етапі підготовки, виникає необхідність проведення аналітичних процедур. Одним з таких процесів є збір інформації про об'єкт управління, з метою забезпечення достовірності і змістовності даних. Для досягнення цього можна застосовувати різні методи економічного та фінансового аналізу, що дозволяють розраховувати необхідні показники, які відображають поточний стан об'єкта управління.

Також на цьому етапі важливо виявити і проаналізувати проблемні ситуації, що потребують проведення аналітичних та діагностичних процедур. При виборі допустимих альтернатив також потрібно проводити аналіз кожної з них, з метою забезпечення належного вибору.

На наступному етапі, при прийнятті рішення, проводиться оцінка допустимих альтернатив за допомогою методів діагностики та прогнозування наслідків. При цьому розрахунок очікуваних результатів включає не лише абсолютні показники, а й використання відносних показників, таких як коефіцієнти рентабельності. Це дозволяє здійснити більш комплексний аналіз фінансових аспектів.

На етапі реалізації рішення, після його прийняття, необхідно здійснювати моніторинг, контроль та аналіз. Ці кроки є важливими для оцінки фактичних результатів і виявлення відхилень. Крім того, оцінка ефективності управлінських рішень має велике значення. Усі ці процедури сприяють забезпеченню якісного

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						25
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

аналізу та прийняття фінансових рішень, що є важливими для успіху підприємства.

Вибір оптимального рішення з численних варіантів може бути складним завданням. Ефективне фінансове управління на підприємстві вимагає ретельного аналізу та оцінки різних фінансових можливостей. Після прийняття рішення важливо оцінювати його результати, порівнюючи їх зі спрогнозованими показниками. Величина відхилень від плану є індикатором ефективності фінансового менеджменту. Таким чином, аналіз і діагностика фінансових рішень відіграють важливу роль у процесі управлінського прийняття рішень, зокрема в формуванні та використанні фінансових ресурсів. Дослідження їх сутності та етапів підготовки, прийняття та реалізації дозволяють отримати цінні висновки про фінансовий процес управління.

На мою думку, одним із ключових завдань полягає в обранні оптимального рішення з численних варіантів. Ефективне фінансове керівництво підприємством вимагає постійного пошуку фінансових варіантів, їх оцінки та вибору найбільш вигідного. Реалізація прийнятих рішень потребує оцінки отриманих результатів за допомогою певних контрольних показників та їх порівняння з прогнозованими. Розмір відхилень є індикатором ефективності процесу розробки, вибору та реалізації фінансових рішень, а також ефективності фінансового менеджменту.

Варто відзначити, що методи фінансового аналізу та діагностики (включаючи економічний аналіз) застосовуються не лише для фінансових рішень, але й для будь-яких управлінських рішень, що мають фінансовий аспект і оцінюються за вартісними показниками.

Виконання різних функцій управління передбачає вирішення конкретних завдань, серед яких планування, організація діяльності, мотивація та контроль виступають як найпоширеніші. Для досягнення цих завдань необхідно знайти відповіді на запитання, такі як визначення місії підприємства, розуміння його бізнесу, постановка цілей, аналіз змін у зовнішньому середовищі та розробка стратегії для досягнення поставлених цілей.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						26
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Також важливо організувати діяльність підприємства шляхом визначення оптимальної структури роботи, координації роботи різних блоків та делегування завдань на різних рівнях.

На підприємствах, система підтримки управління отримала назву контролінгу. Основні завдання контролінгу включають забезпечення інформацією, координацію та підтримку прийняття управлінських рішень.

У контролінгу використовуються методи економічного і фінансового аналізу, а також методи діагностики, які є важливими для стратегічного і оперативного контролю на підприємстві.

У фінансовій діагностиці, для прийняття фінансових рішень, використовуються показники, що вказують на фінансовий стан підприємства. У зарубіжних країнах і в Україні, а також інших пострадянських країнах, використовується класифікація фінансових показників для різних сфер діяльності та різних користувачів інформації.

Менеджери проводять аналіз фінансових показників, пов'язаних з виробничою діяльністю, управлінням ресурсами та доходністю, тоді як власники цікавляться прибутковістю, розподілом прибутку та ринковими показниками. Позичальники звертають увагу на ліквідність, фінансовий леверідж та здатність погасити борг.

Існує різноманітність назв та методик розрахунку фінансових коефіцієнтів, а також різні нормативні значення для цих показників. Незважаючи на ці відмінності, можна стверджувати, що проблему коефіцієнтного аналізу фінансового стану вже успішно вирішено, допускаючи різні підходи до назв, методик розрахунку та нормативних значень показників. Існування зведеної методичної бази для розрахунку та аналізу фінансових коефіцієнтів є позитивним явищем у розвитку фінансової науки.

Проте, швидкі зміни у зовнішньому середовищі, різні умови функціонування підприємств і особливості галузей призводять до появи нових показників та різних трактувань фінансових коефіцієнтів. З великого розмаїття фінансових показників, керівники, власники та інші особи, що приймають фінансові рішення, можуть обирати ті, які найкраще відповідають особливостям їх

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						27
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

підприємства. Крім того, в навчальній та науковій літературі міститься багато досліджень, які розглядають оцінку фінансового стану підприємства з урахуванням галузевих особливостей його діяльності.

Отже, враховуючи вищезазначене, можемо зробити висновок, що фінансова діагностика в системі прийняття управлінських рішень є надзвичайно важливою та впливовою. Вона є необхідною складовою для ефективного управління підприємством та досягнення його стратегічних цілей. Основна мета фінансової діагностики полягає в аналізі фінансового стану підприємства, виявленні проблем та загроз, а також розробці стратегій для їх усунення та подолання.

Фінансова діагностика дозволяє зрозуміти поточну ситуацію підприємства, оцінити його фінансову стійкість, ліквідність, рентабельність та здатність погасити борги. Це дозволяє керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення, такі як інвестиційні проекти, фінансові стратегії, політику кредитування та інші. Фінансова діагностика також допомагає виявити потенційні проблеми, ризики та загрози банкрутства, що дає можливість вчасно реагувати та запобігати їх розвитку.

Завдяки фінансовій діагностиці керівництво має можливість отримати комплексну інформацію про всі аспекти фінансової діяльності підприємства. Це дозволяє забезпечити ефективне планування, контроль та управління ресурсами, а також здійснювати аналіз ризиків і приймати відповідні заходи щодо їх зменшення.

Успішне використання фінансової діагностики сприяє покращенню фінансової стійкості підприємства, збільшенню його конкурентоспроможності та здатності досягати стабільного зростання. Крім того, фінансова діагностика є важливим інструментом для залучення інвесторів, банків та інших стейкхолдерів, оскільки вона надає їм достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства та його перспективи.

Отже, фінансова діагностика у системі прийняття управлінських рішень є невід'ємною частиною успішного управління підприємством. Вона забезпечує обґрунтовані рішення, сприяє досягненню стратегічних цілей, запобігає

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						28
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

фінансовим проблемам та загрозам, а також сприяє забезпеченню стабільного та стійкого розвитку підприємства.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						29
<i>Вим.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

1.3 ПІДХОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Інформаційна основа для аналізу фінансового стану підприємства ґрунтується на бухгалтерській звітності, яка включає набір показників, що відображають стан його майна та фінансів на певну дату. Під час діагностики фінансового стану використовується різноманітна інформація, така як конструкторсько-технологічна, планово-нормативна, дані з різних видів обліку (оперативний, бухгалтерський, статистичний) та різні види звітності (оприлюднена фінансова звітність, комерційна звітність, обов'язкова статистична звітність). Крім того, додатковою інформацією є позаоблікова інформація, така як маркетингові дослідження, закони, інструкції та експертна інформація. Всі ці джерела інформації використовуються для більш повного аналізу фінансового стану підприємства.

Оцінка фінансового стану підприємства заснована на різних джерелах інформації, зокрема:

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан), що показує стан майна та зобов'язань (форма № 1).
2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), який відображає доходи та витрати (форма № 2).
3. Звіт про рух грошових коштів, який описує грошові потоки в організації (форма № 3).
4. Звіт про власний капітал, що представляє внесок власників та накопичений прибуток (форма № 4).
5. Примітки до фінансової звітності, що надають додаткову інформацію та пояснення (форма № 5).

Також, для оцінки фінансового стану використовуються статистична звітність та оперативні дані. Загальна інформація з цих джерел допомагає отримати більш повний образ про фінансове положення підприємства.

Баланс - це зведення даних про господарські операції на початок і кінець звітного періоду, що дає загальну картину фінансового стану підприємства на

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						30
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

конкретну дату. Для аналізу фінансового стану підприємства важливо розбиратися в балансі - розуміти значення кожного показника, оцінювати їх взаємозв'язок та якісні характеристики. Це дозволяє отримати більш повну інформацію про фінансове положення компанії.

Загалом, бухгалтерський баланс відображає розподіл активу та пасиву на певний момент часу, а також демонструє, як фінансується активи за допомогою власного та залученого капіталу. Баланс включає вимоги щодо форми і змісту, і містить три розділи активу та п'ять розділів пасиву. Це допомагає отримати детальну інформацію про фінансове становище підприємства.

Бухгалтерський баланс містить інформацію, яка дозволяє розглянути різні аспекти фінансового стану підприємства. Це включає кошти, які наявні у підприємства, джерела їхнього походження, способи та ефективність використання, розрахунки з іншими особами, його платоспроможність та фінансову стійкість. Баланс також дозволяє оцінити склад та структуру майна підприємства, ліквідність та швидкість обороту коштів, наявність власного капіталу та зобов'язань, а також стан і зміни у дебіторській та кредиторській заборгованості.

Звіт про фінансові результати має чотири розділи, які охоплюють різні аспекти: розділ про фінансові результати, розділ про сукупний дохід, розділ про операційні витрати, розділ про показники прибутковості акцій.

Четвертий розділ має особливу природу і заповнюється лише тими організаціями, чиї цінні папери торгуються на фондових біржах.

Звіт про фінансові показники відображає результативність або неефективність діяльності компанії протягом конкретного періоду. Він містить інформацію про виручку від продажу товарів або послуг, інші операційні прибутки, фінансові доходи, прибуток від участі в капіталі, інші прибутки та фінансові прибутки, фінансовий результат до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, надзвичайні прибутки або витрати, а також чистий прибуток або збиток. Звіт складається в кумулятивному порядку та надає фінансові показники за

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						31
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

визначений період, такий як квартал, півріччя, 9 місяців або рік. Ці дані є цінними для аналізу фінансового стану компанії.

Звіт про фінансові результати містить інформацію про різноманітні джерела доходу. Включаючи прибуток, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт або послуг, а також інші операційні прибутки. Він також відображає фінансові результати, що впливають з операційної діяльності (як прибуток або збиток), дохід від участі в капіталі, інші надходження та фінансові доходи. Звіт також відображає фінансові результати до оподаткування, звичайні фінансові результати (прибуток або збиток) і надзвичайні доходи або витрати. Нарешті, він показує чистий прибуток або збиток, який залишається після урахування всіх вищезгаданих фінансових показників. Баланс та звіт про фінансові результати є взаємопов'язаними індикаторами, які допомагають оцінити фінансове становище компанії. Вони мають велике значення для своєчасної та точної оцінки, а також входять до складу плану рахунків бухгалтерського обліку.

Інформація, яка використовується для оцінки фінансового стану підприємств, може бути розподілена на дві категорії: відкриту та закриту. Відкрита інформація включає дані, які містяться у бухгалтерській та статистичній звітності і доступні для загального огляду. Натомість, закрита інформація є конфіденційною і її тримають у секреті згідно з вимогами законодавства.

Кожне підприємство встановлює свої внутрішні стандарти, норми та обмеження для планових та прогнозних показників, а також систему оцінки та контролю фінансової діяльності. Ця інформація вважається комерційною таємницею. Згідно з українським законодавством, підприємство має право зберігати цю інформацію в конфіденційності, а сам список конфіденційної інформації визначає керівник підприємства.

Фінансовий стан підприємства визначає його здатність фінансувати свою діяльність. Це означає, що підприємство має достатні фінансові ресурси для нормального функціонування, вміло розподіляє ці ресурси та підтримує фінансові зв'язки з іншими організаціями. Важливою характеристикою фінансового стану є

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						32
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

його стійкість, а також здатність підприємства вчасно здійснювати платежі та фінансувати свою діяльність на розширеному рівні.

Основна мета діагностики фінансового стану полягає вчасному виявленні і запобіганні недолікам у фінансовій діяльності підприємства та виявленні резервів для поліпшення його фінансового стану і платоспроможності. Це допомагає визначити, які аспекти можна покращити і як оптимізувати фінансові процеси для досягнення успіху.

Фінансовий аналіз - це процес збору, групування та вивчення інформації про фінансові ресурси підприємства та їх використання. Його мета полягає у забезпеченні достатнього фінансування для виконання планів та вирішення фінансових зобов'язань підприємства. Фінансовий аналіз допомагає з'ясувати, які фінансові ресурси використовуються, як вони розподіляються між різними активами, як платоспроможне та фінансово стійке є підприємство, а також яка швидкість обороту коштів у нього.

Одним з аспектів фінансового аналізу є аналіз балансу, де розглядаються питання формування та використання різних видів фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства є результатом його всієї виробничо-господарської діяльності. Тому для об'єктивної діагностики фінансового стану необхідно використовувати комплексний підхід та систему показників, що детально і повністю відображають господарську ситуацію підприємства.

Для оцінки фінансового стану підприємства необхідно мати показники, які відповідають вимогам всіх сторін, які мають економічні зв'язки з ним. Ці показники допомагають визначити надійність підприємства як фінансового партнера і прийняти рішення про доцільність економічної співпраці. Кожен партнер має власні критерії економічної доцільності, такі як акціонери, банки або податкові органи. Тому показники фінансової діагностики повинні бути такими, щоб кожен партнер міг зробити вибір згідно зі своїми інтересами.

Зрозуміло, що підприємство має інтерес у міцному фінансовому стані. Однак, такий стан формується завдяки взаємодії з постачальниками, клієнтами, акціонерами, банками та іншими сторонами. Залежно від підприємства, вони

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						33
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

мають можливість вибору і можуть обрати інші компанії, які задовольняють їх економічні інтереси. Тому важливо систематично, детально і в динаміці аналізувати фінансове становище підприємства, оскільки поліпшення фінансового стану має прямий вплив на його економічну перспективу.

Фінансова стійкість є однією з найсуттєвіших характеристик фінансового стану підприємства. Україна має різні методики оцінки фінансового стану підприємств, які використовують різні системи показників. Це призводить до різних підходів до визначення та оцінки фінансової стійкості. Оцінка фінансової стійкості підприємства здійснюється шляхом використання як абсолютних, так і відносних показників. Розглянемо їх характеристики та можливості їх застосування.

Аналіз фінансових показників в часі можна проводити за допомогою горизонтального (трендового) фінансового аналізу. Цей підхід базується на вивченні динаміки окремих фінансових показників протягом періоду. За допомогою горизонтального аналізу визначаються темпи зростання та приросту фінансових показників протягом різних періодів, а також загальні тенденції їх змін. У фінансовому менеджменті застосовуються різні види горизонтального аналізу:

1. Порівняння фінансових показників поточного періоду з показниками попереднього періоду, наприклад, з показниками попереднього місяця, кварталу або року.

2. Порівняння фінансових показників поточного періоду з показниками аналогічного періоду минулого року. Цей підхід корисний для підприємств, де спостерігаються сезонні коливання господарської діяльності.

3. Порівняння фінансових показників за кілька попередніх періодів. Цей вид аналізу дозволяє виявити тенденції змін окремих показників, які характеризують результати фінансової діяльності підприємства.

Мета горизонтального аналізу полягає в виявленні тенденцій змін окремих фінансових показників, що дозволяє встановити лінію тренда в динаміці.

Для визначення фінансової стійкості підприємства використовується система показників, які охоплюють як абсолютні, так і відносні значення. Абсолютні

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						34
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

показники фінансової стійкості включають в себе оцінку відповідності або невідповідності джерел коштів для формування запасів і витрат. Це вимірює різницю між загальною сумою джерел коштів і сумою запасів і витрат.

Один з таких показників - наявність власних оборотних коштів (ВОК). Це визначається як різниця між капіталом, резервами і необоротними активами. ВОК вказує на чистий оборотний капітал підприємства. Якщо він зростає порівняно з попереднім періодом, це свідчить про подальший розвиток підприємства. Математично, наявність оборотних коштів можна виразити так:

$$\text{ВОК} = \text{КіР} - \text{ПА} = \text{П1} - \text{А1}$$

де КіР - загальна сума капіталу і резервів;

ПА - позабалансові активи;

П1 - перший розділ пасиву балансу;

А1 - перший розділ активу балансу.

Один з абсолютних показників - наявність власних та довгострокових позикових джерел для формування запасів і витрат (ВД). Щоб визначити цей показник, ми збільшуємо значення попереднього показника (власних оборотних коштів) на суму довгострокових зобов'язань.

Математично, наявність ВД можна виразити так:

$$\text{ВД} = \text{ВОК} + \text{ДП} = \text{П1} + \text{П3} - \text{А1},$$

де ДП - довгострокові зобов'язання,

П3 - третій розділ пасиву балансу.

Також, загальний розмір основних джерел для формування запасів і витрат (ЗВ) визначається шляхом збільшення попереднього показника (ВД) на суму короткострокових позикових коштів (КПК).

Математично, ЗВ можна виразити так:

$$\text{ЗВ} = \text{ВД} + \text{КПК}.$$

Оці три показники наявності джерел формування запасів можуть бути виміряні за допомогою трьох показників, які відображають ступінь забезпеченості джерелами формування запасів:

а) Рівень надлишку або нестачі власних оборотних коштів (ВОК):

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						35
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$\text{ВOK} = \text{ВOK} - 3$$

де 3 представляє суму запасів.

б) Рівень надлишку або нестачі власних та довгострокових джерел формування запасів (ВД):

$$\text{ВД} = \text{ВД} - 3$$

в) Рівень надлишку або нестачі загальної величини основних джерел формування запасів (ЗВ):

$$\text{ЗВ} = \text{ЗВ} - 3$$

Ці показники вказують на рівень насиченості або недостатку джерел для формування запасів.

Аналізуючи трійку показників, які характеризують забезпеченість запасів і витрат, і джерела їх формування, ми можемо класифікувати фінансові ситуації підприємств за рівнем їх стійкості.

За показником забезпечення запасів і витрат власними і позиковими коштами можна визначити різні типи фінансової стійкості підприємств. Один з таких типів - абсолютна стійкість фінансового стану, коли підприємство має достатню кількість оборотних коштів, що забезпечують запаси, і є платоспроможним. Однак, важливо відмітити, що це не завжди може бути ідеальною ситуацією, оскільки це може свідчити про нездатність керівництва компанії використовувати зовнішні джерела фінансування для операційної діяльності.

У сучасних умовах економічного розвитку України, такий стан фінансової стійкості підприємства зустрічається рідко, і це може бути наслідком обмежень або умов, включаючи кредити банківських установ і кредиторську заборгованість за товари. Вираз, що використовується для опису цієї ситуації, можна сформулювати так:

Запаси < Власні оборотні кошти + Кредити та кредиторська заборгованість.

Таким чином, зазначені показники і типи фінансової стійкості допомагають нам зрозуміти, як підприємство забезпечує свої запаси і витрати, а також яким чином управління фінансовими ресурсами може вплинути на стійкість його фінансового стану.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						36
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Умовно стійкий фінансовий стан підприємства відповідає наступній умові: для забезпечення запасів, окрім власних оборотних коштів, залучаються довгострокові кредити та позики. Цей підхід забезпечує гарантовану платоспроможність підприємства.

Фінансова нестабільність відрізняється тим, що для забезпечення запасів, окрім власних оборотних активів та довгострокових кредитів та позик, використовуються кредити та позики короткострокового характеру. Це призводить до порушення фінансової ліквідності підприємства, але все ж існує можливість відновлення фінансової стійкості шляхом поповнення джерел власного капіталу та збільшення оборотних активів.

У цьому контексті, формула для нестійкого фінансового стану може бути виражена таким чином:

Запаси = Власні оборотні кошти + Кредити та позики + Джерела, що послаблюють фінансову напруженість.

Кризовий фінансовий стан - підприємство знаходиться у складній ситуації, оскільки для забезпечення запасів воно стикається з недостатком "звичайних" джерел їх формування. Це призводить до критичного стану, де підприємство опиняється на межі банкрутства, оскільки грошові кошти, краткострокові цінні папери і заборгованість дебіторів недостатні для покриття його кредиторської заборгованості та протрочених позик.

Вираз для кризового фінансового стану може бути виражений таким чином:

Запаси > Власні оборотні кошти + Кредити

При оцінці фінансової стійкості підприємства, крім абсолютних показників, використання відносних показників надає можливість отримати більш глибоке й докладне уявлення про його фінансовий стан. Застосування коефіцієнтного підходу в оцінці фінансової стійкості підприємства полягає у проведенні обчислень і аналізу різних фінансових коефіцієнтів. Цей методичний підхід є широко поширеним у галузі фінансового аналізу.

Варто зазначити, що немає одного універсального підходу до використання інформації для кількісного визначення фінансової стійкості та її оцінки.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						37
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Розуміння фінансової міцності підприємства вимагає комплексного аналізу різних аспектів його діяльності. Залежно від обраного підходу, можуть використовуватись різні джерела інформації для проведення аналізу. Існують два основних підходи, які досліджують фінансову міцність підприємства з різних сторін.

За першим підходом, при оцінці фінансового стану та стійкості підприємства, спираються виключно на дані балансу про джерела фінансування, особливо на капітал. В такому разі оцінка фінансової стійкості підприємства здійснюється виключно на основі пасивних показників балансу. Однак, для отримання повної карти фінансової міцності, необхідно розглядати інші аспекти, такі як показники прибутковості, ліквідності та ефективності використання активів. Такий інтегрований підхід дозволяє отримати більш об'єктивну та повну оцінку фінансової стійкості підприємства.

За другого підходу, для оцінки фінансової стійкості підприємства, аналізується взаємозв'язок між активом і пасивом балансу, що дозволяє прослідкувати шляхи використання коштів. В цьому випадку враховується не тільки джерела фінансування, але й структура розміщення цих коштів.

Перший підхід надає пріоритетну роль показникам, розрахованим на основі пасивних показників балансу. Однак оцінка фінансової стійкості за допомогою цих показників дає лише часткове уявлення. Важливо не лише знати, звідки кошти беруться, а й як вони використовуються та яка структура їх вкладення.

Більш повний і економічно обґрунтований є другий підхід. Тому повна оцінка фінансової стійкості підприємства вимагає використання як показників, розрахованих на основі пасивних показників балансу, так і показників, які відображають взаємозв'язок між джерелами формування коштів підприємства та їх структурою вкладень.

Для визначення фінансової стійкості підприємства використовуються різні відносні показники, які можна групувати за їх характеристиками щодо структури капіталу та фінансової незалежності від зовнішніх позикових джерел.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						38
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Один з найбільш значущих показників - коефіцієнт фінансової незалежності, також відомий як коефіцієнт автономії. Цей показник вказує на відношення власного капіталу до загальної суми засобів, вкладених у підприємство. Чим вище цей коефіцієнт, тим більша фінансова незалежність підприємства, оскільки воно може покрити свої зобов'язання власними коштами. Нормативне значення цього коефіцієнта зазвичай становить більше 0,5.

Крім того, важливим показником є коефіцієнт фінансової стійкості, який відображає відношення загальної вартості майна підприємства до джерел його фінансування без втрат для кредиторів. Цей показник демонструє, наскільки стабільна фінансова структура підприємства і його можливість використовувати різні джерела фінансування.

Ще одним важливим показником, який варто враховувати, є показник фінансової впливовості. Цей показник відображає пропорцію залежності підприємства від зовнішнього фінансування. Високе значення цього показника вказує на велику залежність від зовнішніх джерел фінансування, тоді як низьке значення свідчить про більшу фінансову незалежність.

Окрім того, фінансовий ризик або ступінь фінансового фінансування є ще одним показником, який варто розглядати. Цей показник показує відношення залежності від зовнішнього фінансування до власного капіталу. Він надає уявлення про ступінь ризику, пов'язаного з позиковими коштами, і показує, скільки зовнішнього фінансування залучається на кожен гривню власного капіталу підприємства.

Крім того, наявні індикатори, які описують ситуацію з оборотними активами:

1. Коефіцієнт маневрування власного оборотного капіталу, що розраховується шляхом порівняння власних оборотних активів з загальною сумою власного капіталу. Рекомендоване значення цього показника складає 0,5, але воно в значній мірі залежить від особливостей конкретної галузі та типу виробництва. Наприклад, у виробництвах, що потребують значних витрат на основні фонди, цей коефіцієнт буде нижчим, ніж у виробництвах, де значна частина інвестицій спрямовується на матеріальні резерви.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						39
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними активами. Рівень цього показника оцінюється залежно від стану матеріальних запасів. Якщо підприємство має запаси сировини, матеріалів і напівфабрикатів, які значно перевищують нормативні потреби виробництва, то власний оборотний капітал не зможе їх повністю покрити. У такому випадку, цей коефіцієнт буде менший за одиницю. Якщо ж підприємство стикається з нестачею виробничих запасів для забезпечення нормального виробничого процесу, то коефіцієнт буде перевищувати одиницю.

Отже, широкий спектр підходів до визначення фінансової стабільності підприємства свідчить про багатогранність даного поняття. Фінансова стабільність - це здатність підприємства до забезпечення пропорційного розвитку при збереженні відповідного рівня платоспроможності та кредитоздатності. Успішне підтримування стійкості фінансів є важливим аспектом для забезпечення сталого росту та успіху підприємства у довгостроковій перспективі.

Загальна вимога з боку кредиторів полягає у обережності щодо збільшення долі залученого капіталу підприємства; вони віддають перевагу тим, у кого значна частка власного капіталу. Власники підприємства, натомість, мають тенденцію підвищувати відсоток залучених коштів, але в межах припустимого ризику, щоб зберегти фінансову стабільність. З метою досягнення цього також доцільно провести аналіз впливу фінансового левера на рентабельність власного капіталу підприємства.

Ліквідність - це здатність підприємства вчасно погасити свої поточні зобов'язання перед закордонними контрагентами шляхом перетворення активів на готівку. Рівень ліквідності підприємства свідчить про його можливість мати необхідні грошові кошти для вчасного виконання фінансових зобов'язань протягом відповідного періоду.

Ліквідність можна розглядати з двох поглядів:

- як час, необхідний для продажу активу;
- як суму, отриману від продажу активу.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						40
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Для підприємства, що займається зовнішньоекономічною діяльністю, особлива увага приділяється його фінансовій стійкості. Це пов'язано з важливістю створення позитивного іміджу на світовому ринку та встановлення міцних зв'язків з іноземними партнерами. Фінансова стійкість підприємства свідчить про наявність достатньої грошової суми, необхідної для вчасного виконання фінансових зобов'язань. Це відображає здатність підприємства використовувати наявні фінансові ресурси для своєчасного погашення строкових зобов'язань. При аналізі поточної фінансової стійкості порівнюються суми грошових коштів підприємства з його строковими зобов'язаннями.

Оцінка ліквідності балансу полягає в порівнянні показників активів з розрядами пасивів. У фінансовому звіті активи підприємства групуються за рівнем їх готовності до перетворення на готівку, а зобов'язання розміщуються в порядку зростання строків їх погашення. Якщо при такому порівнянні активів вистачає для покриття зобов'язань, то баланс вважається ліквідним, а підприємство вважається платоспроможним, і навпаки.

Усі активи підприємства можна умовно класифікувати в кілька груп в залежності від їх готовності до перетворення на грошові кошти:

а) найбільш ліквідні активи включають грошові кошти на поточних, валютних та інших рахунках, у касі, а також короткострокові фінансові інвестиції (цінні папери), які можна використовувати для поточних платежів негайно;

б) До групи активів, що можуть бути швидко реалізовані (активів, які вимагають певного періоду для перетворення на грошові кошти), належать дебіторська заборгованість, платежі за які очікуються протягом 12 місяців після звітного періоду, та інші оборотні активи. Рівень ліквідності цих активів залежить від суб'єктивних та об'єктивних факторів, таких як кваліфікація фінансових експертів, взаємовідносини зі заборжниками та їх здатність сплатити, умови надання кредитів покупцям, організація вексельного обігу тощо;

в) До групи активів, що характеризуються повільною реалізацією (найменш ліквідні активи), відносяться запаси і витрати. Рівень ліквідності цих активів залежить від своєчасності відвантаження товарів, швидкості та коректності

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						41
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

оформлення банківських документів, швидкості обробки платіжних документів банком, якості продукції та рівня попиту на неї, конкурентоспроможності товарів, платоспроможності покупців, форм розрахунків та інших факторів;

г) активи, що мають низьку ліквідність, включають активи, що призначені для використання в господарській діяльності протягом тривалого періоду часу. Цю групу можна включити до статті "Необоротні активи" балансу.

Таким чином, аналіз ліквідності підприємства здійснюється шляхом порівняння активів і зобов'язань, а також оцінки ліквідності різних груп активів. Це допомагає встановити фінансову стійкість підприємства та його здатність вчасно виконувати фінансові зобов'язання.

Під час аналізу ліквідності підприємства, використовуються різні відносні показники, що дозволяють зрозуміти його фінансову стійкість та здатність виконати свої зобов'язання.

Один з таких показників - коефіцієнт абсолютної ліквідності, який розраховується шляхом порівняння найбільш легко реалізовуваних активів з поточними зобов'язаннями підприємства. Цей показник має велике значення у визначенні платоспроможності та ліквідності підприємства, а також показує, яку частину його короткострокових зобов'язань можна погасити в найближчий період.

Теоретично задовільним вважається значення коефіцієнта абсолютної ліквідності від 0,2 до 0,35. Це означає, що підприємство може негайно погасити до 20% своїх короткострокових зобов'язань і вважається фінансово стабільним. В іноземній практиці, особливо в країнах з стабільною економікою, вже будь-яке позитивне значення коефіцієнта до 0,01 вважається достатнім.

Для визначення швидкості (пріміжності, суворості) ліквідності, або так званого коефіцієнта кислотного тесту, застосовується формула, що включає в себе суму готівки, краткострокових фінансових вкладень та непогашеної дебіторської заборгованості, ділену на суму поточних зобов'язань.

Цей показник дає можливість оцінити, наскільки швидко підприємство може перетворити свої грошові активи та непогашену заборгованість у грошові кошти для виконання своїх поточних фінансових зобов'язань. Використання коефіцієнта

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						42
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

кислотного тесту дозволяє визначити гнучкість та платоспроможність підприємства у короткостроковій перспективі.

Оцінка ефективності та економічної доцільності діяльності підприємства передбачає використання як абсолютних, так і відносних показників. До відносних показників входить система показників рентабельності.

Сутність рентабельності може бути виявлена лише через характеристику цілої набору показників. Основне значення полягає у визначенні прибутку, отриманого з кожної вкладеної гривні капіталу. Ці відносні показники практично не піддаються впливу інфляції.

Основними показниками рентабельності, що вимірюють дохідність підприємств в Україні, є наступні:

а) Рентабельність активів (майна), показує, який прибуток отримує підприємство з кожної вкладеної гривні в активи:

$$R_a = Пч / A$$

де А - середній розмір активів;

Пч - прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства (чистий прибуток).

б) Рентабельність поточних активів, вказує, який прибуток отримує підприємство з кожної вкладеної гривні в поточні активи:

$$R_{па} = Пч / A_{п}$$

де А_п - середній розмір поточних активів.

в) Рентабельність інвестицій, відображає ефективність використання інвестицій у підприємство:

$$R_i = П / ВК + ДЗ$$

де П - загальна сума прибутку за період;

ВК - середній розмір власного капіталу;

ДЗ - середній розмір довгострокових зобов'язань.

Показник рентабельності виробництва залежить від рентабельності продукції та зміни фондоемності продукції. Підвищення рентабельності продукції досягається за допомогою зниження собівартості одиниці продукції. Краще

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						43
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

використання основних виробничих активів сприяє зниженню фондоємності, збільшенню фондovіддачі та врешті-решт зростанню показника рентабельності виробництва. Оптимізація використання матеріальних обігових коштів призводить до зменшення їх розміру, який припадає на одну гривню реалізованої продукції. Таким чином, чинники, що сприяють прискоренню оборотності матеріальних обігових коштів, є одночасно чинниками зросту показника рентабельності виробництва.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						44
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВОК

до I розділу

Фінансова діагностика діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень є важливим інструментом для оцінки ефективності та прибутковості підприємницької діяльності. Проведення фінансової діагностики дозволяє здійснити комплексний аналіз фінансового стану підприємства, виявити його потенційні проблеми і ризики, а також визначити шляхи поліпшення фінансової стійкості та рентабельності.

Узагальнюючий висновок з фінансової діагностики підприємства дозволяє зробити об'єктивні висновки щодо його фінансового стану, використовувати цю інформацію для прийняття управлінських рішень та формування стратегії розвитку. За допомогою фінансової діагностики встановлюються основні фактори, що впливають на прибутковість підприємства, і виявляються проблемні сфери, які потребують уваги та втручання з боку управління.

На підставі результатів фінансової діагностики можна рекомендувати різні заходи для покращення фінансового стану підприємства, такі як оптимізація витрат, удосконалення управлінських процесів, залучення додаткових джерел фінансування або реструктуризація боргових зобов'язань. Крім того, фінансова діагностика надає можливість порівняти показники підприємства з індустріальними стандартами та аналізувати конкурентні позиції на ринку.

Важливим аспектом фінансової діагностики є її постійний і систематичний характер, оскільки фінансовий стан підприємства може змінюватися з часом. Регулярне проведення фінансової діагностики дозволяє виявляти тенденції, прогнозувати можливі ризики та вчасно реагувати на зміни в економічному середовищі.

Отже, фінансова діагностика підприємства є важливим інструментом для прийняття управлінських рішень, який допомагає аналізувати, визначати та вдосконалювати фінансові показники підприємства з метою досягнення стійкого розвитку та конкурентоспроможності.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						45
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО СТАНУ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»

2.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСНОВНІ ДАННІ ПРО ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»»

Завод "Одескабель" був заснований у 1949 році і з тих пір став визнаним лідером у виробництві кабелів зв'язку в Україні та одним з провідних заводів у країнах Східної Європи. Вони спеціалізуються на виробництві телекомунікаційних кабелів і мають широкий асортимент мідних, волоконно-оптичних, радіочастотних та цифрових кабелів, а також LAN-кабелів, які востаннє десятиліття демонструють високий попит. Крім цього, вони також випускають силові кабелі, проводи й шнури різного призначення.

Завод постійно розвивається і освоює нові напрямки, що дозволяє їм займати провідні позиції у галузі. За останні роки "Одескабель" впровадив ряд новацій, зокрема виробництво нагрівальних кабелів для систем "тепла підлога". Наразі на заводі налічується понад 10000 маркорозмірів продукції.

Пріоритетним завжди залишається випуск високоякісної продукції за конкурентоздатними цінами, що робить "Одескабель" привабливим на ринку. Вони також мають інтегровану систему менеджменту, яка включає систему менеджменту якості по стандарту ISO 9001:2009 (ISO 9001:2015), систему екологічного управління по стандарту ISO 14001:2015 і систему управління безпекою та гігієною праці по стандарту OHSAS 18001:2010. Ці системи підтвержені сертифікатами, виданими національними і міжнародними акредитованими органами.

Клієнтська база "Одескабель" включає компанії з різних галузей, таких як телекомунікації, енергетика, будівництво та інші. Завод також успішно експортує свою продукцію в країни Європи, що свідчить про високу якість їхніх виробів. "Одескабель" активно співпрацює з виробничими об'єднаннями в галузі кабельної продукції та завжди слідкує за світовими тенденціями, щоб залишатися на передових позиціях у своїй галузі.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						46
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Більш детально до асортименту «Одескабелю» входять:

1. Волоконно-оптичні кабелі (кабелі модульної конструкції, внутрішньооб'єктові кабелі, кабелі з центральною трубкою);
2. Кабелі зв'язку (станційні, високочастотні, сигнально-блокувальні, кабелі телефонного зв'язку, абонентські тощо);
3. Силові кабелі, дроти, шнури (контрольні мідні, силові мідні, контрольні алюмінієві);
4. LAN-кабелі (кабелі для прокладки зовні та всередині приміщення, багатопарні кабелі);
5. Нагрівальні кабелі (кабелі для системи «тепла підлога», кабелі під дах, теплі кабелі водопроводу тощо).
6. Радіочастотні і спеціальні кабелі (акустичні, інтерфейсні, коаксильні, кабелі для відеоспостереження та охороно-пожежної безпеки).

Розмір ділянки заводу досягає близько 100 гектарів за площею. Територія заводу поділена на три корпуси, два склади, чотири цехи, парковку, їдальню та майданчики, які слугують для зберігання продукції, яка ось-ось буде відправлена великою партією.

В першому корпусі розташовані відділення бухгалтерії, фінансів та охорони праці. В другому корпусі можна знайти відділення продажів та маркетингу, а в третьому – технічного моделювання, менеджменту та відділ кадрів. На складах зберігається готова продукція, один склад виділений спеціально для нагрівальних та LAN-кабелів, в другому – зберігається все інше. В цехах проводиться розробка та створення кабелю, його тестування та упаковка.

Основні відомості про ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»» наведено в таблиці нижче.

Таблиця 2.1.1. Основні відомості про ПАТ «Одескабель».

Скорочена назва:	ПАТ «Одескабель»
ЄДРПОУ:	05758730

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						47
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Юридична адреса:	65102, Одеська обл., м. Одеса, МИКОЛАЇВСЬКА ДОРОГА 144
Зареєстрований:	Виконавчий комітет Одеської міської ради Одеської області. Державний реєстратор Мешкан А.Е.
КОАТУУ:	5110137600 (СУВОРОВСЬКИЙ Р-Н)
Керівник:	Іоргачов Вадим Дмитрович, генеральний директор
Контактна особа:	Носовська Тетяна Григоріївна, тел. 048 716 16 65
Електронна поштова адреса:	corp@odeskabel.com

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						48
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2.2 АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»

Починаємо діагностику фінансового стану підприємства із розрахунку його основних показників, щоб довідатися, в якому стані знаходиться підприємство, та дізнатися про його фінансово-економічну характеристику.

Таблиця 2.2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства

Показники	2020 рік	2021 рік	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне
1. Чистий дохід від реалізації	1 749 158	2 072 141	322 983	18,46
2. Собівартість реалізованої продукції	1 456 502	1 723 220	266 718	18,31
3. Валовий прибуток	292 656	348 922	56 266	19,23
4. Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	71 863	120 457	48 594	67,62
5. Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	(27 104)	55 399	82 503	204,39
6. Валюта балансу	1 256 493,5	1 320 416	63 922,5	5,09
7. Власний капітал	412 681	468 080	55 399	13,42
8. Залучений капітал	58 101	46 139	-11 962	-20,59
9. Необоротні активи	569 003	545 665	-23 338	-4,10
10. Оборотні активи	693 634	832 530	138 896	20,02

Аналізуючи наведену таблицю, ми можемо зробити висновки щодо фінансово-економічної діяльності ПАТ «Одескабель» у період з 2020 по 2021 рік. Варто зазначити, що у 2021 році підприємство досягло прибутку у розмірі 55,4 млн. грн., що становить значний зріст порівняно з втратою у розмірі 27,1 млн. грн. у 2020 році. Одним із основних факторів, що вплинули на таку позитивну динаміку, було значне збільшення операційного прибутку з 71,8 млн. грн. у 2020 році до 120,4 млн. грн. у 2021 році, що становить зростання на 48,6 млн. грн. Також важливо відмітити зменшення фінансових витрат з 75,0 млн. грн. у 2020 році до 64,8 млн. грн. у 2021 році, що є зниженням на 10,2 млн. грн.

Ці результати свідчать про позитивні зрушення в фінансовій стійкості підприємства. Зростання операційного прибутку свідчить про підвищення

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						49
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ефективності виробничих процесів та збільшення прибутковості діяльності компанії. Зменшення фінансових витрат також є позитивним сигналом, оскільки воно дозволяє зменшити загальні витрати підприємства і збільшити його прибутковість.

Наступним етапом діагностики буде саме визначення стану власного капіталу ПАТ «Одескабель».

Таблиця 2.2.2 Аналіз власного капіталу підприємства

Показники	2020 рік		2021 рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	Абсолютне	Відносне
1. Статутний (пайовий) капітал	14 000	3,39	14 000	2,99	0	0
2. Додатковий вкладений капітал	3340	0,81	3340	0,71	0	0
3. Резервний капітал	100 500	24,35	100 500	21,47	0	0
4. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	119 565	28,97	175 147	37,42	55 582	46,49
5. Неопалачений капітал	-	-	-	-	-	-
6. Вилучений капітал	-	-	-	-	-	-
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ - ВСЬОГО	412 681	100	468 080	100	55 399	13,42

Проведений аналіз структури власного капіталу ПАТ «Одескабель» розкриває цікаві деталі щодо розподілу капіталовкладень на підприємстві. Виявлено, що найбільшу частку капіталу становить нерозподілений прибуток, який складав 28,97% у базовому році і зростає до 37,42% у звітному році. Це свідчить про

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						50
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

збільшення накопиченого прибутку на підприємстві і може вказувати на його фінансову стабільність.

Дослідження також показало, що відсутні неоплачений та вилучений капітал на підприємстві, що свідчить про його дисциплінованість у фінансовому управлінні та збереженні власних ресурсів.

Порівняння звітної року з попереднім виявило малу зміну в структурі капіталу. Паївий, додатковий вкладений та резервний капітал залишилися незмінними. Однак, нерозподілений прибуток збільшився у звітному році на 55 399 тис. грн., що може бути індикатором позитивного фінансового розвитку підприємства та його здатності генерувати прибуток. Більш детальну ситуацію за 2021 рік із власним капіталом можна подивитися на наступній діаграмі:

Рисунок 2.2.1 Діаграма розподілу власного капіталу за 2021 рік

В цілому, дані про власний капітал, свідчать про дбайливе фінансове управління ПАТ «Одескабель», здатність ефективно розподіляти прибуток та зберігати стабільну фінансову базу. Такий підхід сприяє зміцненню фінансової позиції підприємства та створенню потенціалу для подальшого розвитку.

Для того аби оцінити ефективність розміщення та використання власного капіталу підприємства розраховуємо наступні показники: коефіцієнт фінансової

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						51
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

незалежності, коефіцієнт фінансового ризику, рентабельність власного капіталу тощо.

Таблиця 2.2.3 Показники оцінки власного капіталу на підприємстві

Показник	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	Відхилення
I. Вхідні дані тис. грн.				
1. Валюта балансу	---	1 256 493,5	1 320 416	63 922,5
2. Власний капітал	---	412 681	468 080	55 399
3. Залучений капітал	---	58 101	46 139	-11 962
4. Необоротні активи	---	569 003	545 665	-23 338
5. Чистий дохід (виручка) від реалізації	---	1 749 158	2 072 141	322 983
6. Валовий прибуток	---	292 656	348 922	56 266
7. Чистий прибуток	---	-27 104	55 399	28 295
II. Розрахункові дані				
1. Коефіцієнт фінансової незалежності	Збільшення	0,33	0,35	0,02
2. Коефіцієнт фінансової залежності	Зменшення	0,05	0,03	-0,02
3. Коефіцієнт фінансової стабільності	Понад 1	7,10	10,14	3,04
4. Коефіцієнт фінансового ризику	Зменшення	0,14	0,10	-0,04
5. Індекс постійного активу	Зменшення	1,38	1,17	-0,21
6. Коефіцієнт оборотності власного активу	Збільшення	4,24	4,43	0,19
7. Рентабельність власного капіталу	Збільшення	0,71	0,75	0,04

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						52
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

дає оцінку доходності капіталу та показує, що підприємство успішно використовує свої власні кошти для отримання зисків.

Після успішного аналізу власного капіталу підприємства переходимо до оцінки стану основного капіталу.

Таблиця 2.2.4 Оцінка стану та ефективності використання основних засобів

Показники	2020 рік		2021 рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	Абсолютне	Відносне
1. Нематеріальні активи:	2 673	0,47	2 433	0,45	-240	-8,98
первісна вартість	4 752	X	4 979	X	227	4,78
накопичена амортизація	2 079	X	2 546	X	467	22,46
2. Незавершене будівництво	59 657	10,48	76 902	14,09	17 245	28,91
3. Основні засоби	499 340	87,76	463 981	85,03	-35 359	-7,08
первісна вартість	2 494 522	X	2 386 894	X	-107 628	-4,31
Знос	1 995 182	X	1 922 913	X	-72 269	-3,62
4. Довгострокові фінансові інвестиції	---	X	---	X	---	---
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємства	---	X	---	X	---	---
інші фінансові інвестиції	197	0,03	237	0,04	40	20,30
5. Довгострокова дебіторська заборгованість	---	X	---	X	---	---

6. Відстрочені податкові активи	4 640	0,82	0	X	-4 640	-100
7. Інші необоротні активи	---	X	---	X	---	---
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ВСЬОГО	569 003	100	545 665	100	-23 338	-4,10

Аналізуючи наведену таблицю, ми також можемо звернути увагу на склад основних засобів на підприємстві ПАТ «Одескабель». Варто відмітити, що довгострокова дебіторська заборгованість та довгострокові фінансові інвестиції, включаючи ті, що обліковуються за методом участі у капіталі інших підприємств, не входять до складу необоротних активів.

Найбільшу частку в структурі необоротних активів займають основні засоби та незавершене будівництво. Це свідчить про значні інвестиції, які підприємство робить у розширення своєї матеріально-технічної бази та розвиток нових проектів.

За динамікою розглянутих показників можна зазначити, що необоротні активи у поточному році зменшилися. Основною причиною цього зменшення є знос основних засобів, що є природним процесом їх використання та експлуатації. Зменшення необоротних активів може також вказувати на стратегічні рішення підприємства щодо оптимізації активів та ефективного використання ресурсів.

Цей висновок дає нам певне уявлення про структуру та динаміку необоротних активів на підприємстві, що є важливою складовою фінансово-економічної діяльності та стратегії розвитку ПАТ «Одескабель» Але для того аби отримати більш детальну інформацію щодо руху основних засобів, суми його введення та виведення за рік, звертаємося до наступного розрахунку:

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						55
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 2.2.5. Детальний аналіз руху основних засобів

Групи основних засобів	2020 рік			2021 рік			Абсолютне відхилення				
	Залишок на поч. року	Введено за рік	Вибуло за рік	Залишок на поч. року	Введено за рік	Вибуло за рік	Залишок на кін. року	Залишок на поч. року	Вартості введені ОЗ	Вартості виведених ОЗ	Залишок на кін. року
Земельні ділянки	104 366	-	-	104 081	-	-	104 081	-285	-	-	0
Капітальні витрати на поліпшення земель	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	151 036	10 084	-	160 250	1 337	-	162 843	9 214	-8 747	-	2 593
Машини та обладнання	2 125 960	16 592	64 361	2 078 191	13 436	124 913	1 966 794	-47 769	-3 156	60 552	-111 397
Транспортні засоби	84 156	24 201	4 537	103 820	1 461	3 827	101 454	19 664	-22 740	-710	-2 366
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	29 570	5 649	117	35 102	941	115	35 928	5 532	-4 708	-2	826
Робоча і продуктивна худоба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	1	-	-	1	-	-	1	0	-	-	0
Інші основні засоби	998	83	13	1 068	-	51	1 017	70	-83	38	-51
Бібліотечні фонди	45	4	-	49	-	-	49	4	-4	-	0
Малоцінні необоротні матеріальні активи	4 376	1 259	15	5 620	2 885	38	8 467	1 244	1 626	23	2 847
Тимчасові (не титульні споруди)	21	-	-	21	-	-	21	0	-	-	0
Природні ресурси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	2 459	3 860	-	6 319	-	-	6 319	3 860	-3 860	-	0
Предмети прокату	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	2 502 988	61 732	69 043	2 494 522	20 060	128 944	2 386 974	-8 466	-41 672	59 901	-107 548

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		51

Аналізуючи наведену таблицю, ми можемо більш детально оцінити стан основних засобів на підприємстві ПАТ «Одескабель». До складу основних засобів входять різноманітні активи, такі як земельні ділянки, інвентарна тара, тимчасові споруди, бібліотечні фонди, інструменти, транспортні засоби, машини та обладнання.

Особливу увагу слід звернути на динаміку основних засобів протягом звітного 2021 року. З таблиці видно, що в цьому періоді спостерігається різке скорочення кількості основних засобів. Особливо це стосується транспортних засобів, а також машин і обладнання. Кількість виведених засобів з експлуатації значно перевищує кількість введених в експлуатацію. Це може свідчити про стратегічні зміни в підприємстві, такі як модернізація обладнання, заміна застарілих активів або зміна виробничої потужності.

Таке скорочення основних засобів може бути результатом ретельного аналізу та впровадження ефективних методів управління активами підприємства. Зниження кількості основних засобів може також вказувати на покращення продуктивності, зниження експлуатаційних витрат та оптимізацію виробничих процесів..

Надалі розраховуємо коефіцієнти стану та ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Таблиця 2.2.6. Показники оцінки стану та ефективності використання основних засобів

Показник	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	Відхилення
I. Вхідні дані тис. грн.				
1.Первісна (балансова) вартість основних засобів	---	2 494 522	2 386 894	-107 628
2. Знос основних засобів	---	1 995 182	1 922 913	-72 269
3. Вартість введених в експлуатацію ОЗ	---	61 732	20 060	-41 672
4. Вартість виведених з експлуатації ОЗ	---	69 043	128 944	59 901
5. Валюта балансу	---	1 256 493,5	1 320 416	63 922,5

					БЕП 32.17.02.КРБ			Арк.
								56
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				

6. Чистий дохід (виручка) від реалізації	---	1 749 158	2 072 141	322 983
7. Валовий прибуток	---	292 656	348 922	56 266
8. Середньооблікова чисельність працюючих	---	1 003	986	-17
II. Розрахункові дані				
1. Фондомісткість ОЗ	Зменшення	1,43	1,15	-0,28
2. Фондоозброєність ОЗ	Збільшення	2487,06	2420,78	-66,28
3. Коефіцієнт реальної вартості ОЗ у майні підприємства	Збільшення	0,40	0,35	-0,05
4. Коефіцієнт зносу ОЗ	Зменшення	0,80	0,81	0,01
5. Коефіцієнт придатності основних засобів	Збільшення	0,20	0,19	-0,01
6. Коефіцієнт оновлення ОЗ	Збільшення	0,02	0,008	-0,012
7. Коефіцієнт вибуття ОЗ	Зменшення	0,03	0,05	0,02
8. Коефіцієнт приросту ОЗ	Додатне значення	-0,003	-0,05	-0,047
9. Фондовіддача ОЗ	Збільшення	0,70	0,87	0,17
10. Рентабельність ОЗ	Збільшення	0,12	0,15	0,03

При детальному аналізі та розрахунку коефіцієнтів, що відображають стан основних засобів на підприємстві ПАТ «Одескабель», стає очевидним, що підприємство зазнало різкого скорочення основних засобів у звітному періоді. Виведення основних засобів значно перевищує кількість введених, що позначається на коефіцієнтах, що характеризують придатність основних засобів, таких як коефіцієнти вибуття, приросту та оновлення, а також фондоозброєність.

Відхилення цих показників від нормативних рівнів свідчать про те, що підприємство знаходиться у процесі змін та оптимізації своєї матеріально-технічної бази. Незважаючи на це, варто зазначити, що вагомі показники, такі як рентабельність, фондовіддача та фондомісткість, залишаються позитивними, що свідчить про ефективне використання залишених основних засобів підприємством.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						57
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Скорочення основних засобів на підприємстві, хоч і має свої відхилення від нормативних показників, не суттєво впливає на фінансові результати підприємства. Це свідчить про те, що ПАТ «Одескабель» успішно компенсує зменшення активів за рахунок інших ділових факторів та продуктивного використання залишених ресурсів.

Таким чином, скорочення основних засобів на підприємстві є частиною стратегічних змін та модернізації, які спрямовані на покращення ефективності та конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель». Вплив цього процесу на фінансові показники підприємства є відносно незначним і компенсується позитивними тенденціями в інших ключових аспектах його діяльності.

Далі зробимо аналіз саме оборотного капіталу на підприємстві, щоб дослідити його стан, ефективність використання та динаміку:

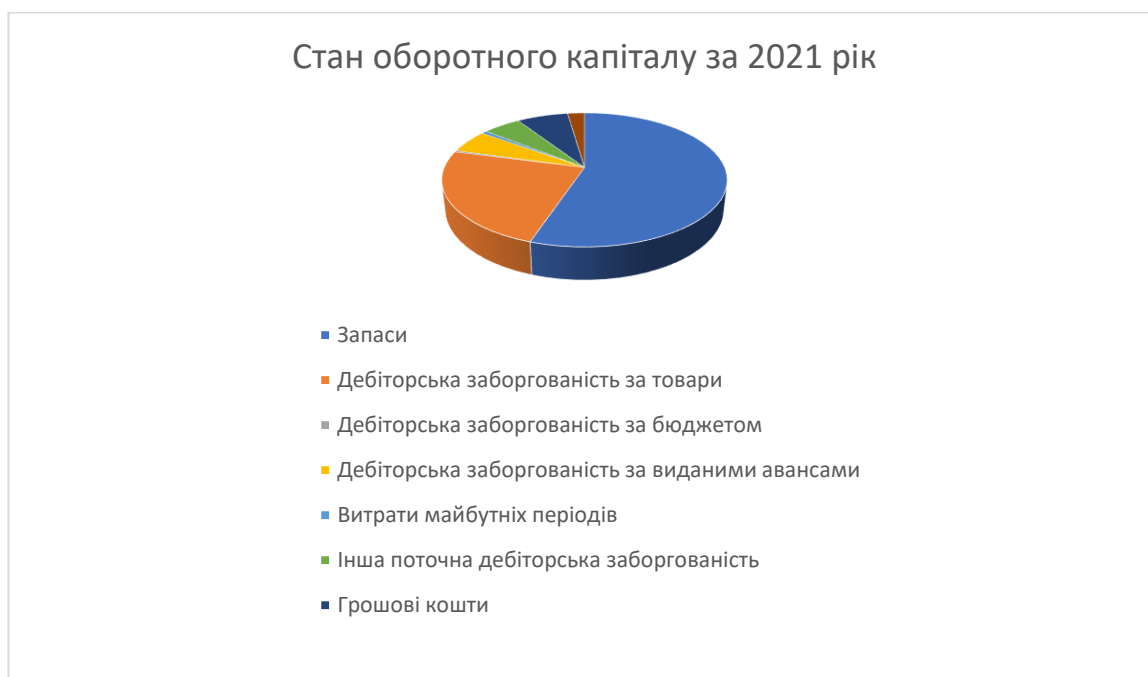
Таблиця 2.2.7. Аналіз оборотного капіталу

Показники	2020 рік		2021 рік		Відхилення	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	Абсолютне	Відносне
1. Запаси:						
запаси (готова продукція, товари)	366 920	52,91	459 319	55,17	92 399	25,18
поточні біологічні активи	---	X	---	X	---	---
2. Дебіторська заборгованість за товари, роботи і т.д.	165 947	23,92	198 752	23,87	32 805	19,77
3. Дебіторська заборгованість за розрахунками						
бюджетом (в т.ч. податок на прибуток)	11 655	1,68	2 909	0,35	-8 746	-75,04
за виданими авансами	38 227	5,51	46 683	5,61	8 456	22,12
Витрати майбутніх періодів	2 666	0,38	5 905	0,71	3 239	121,49

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						58
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Інша поточна дебіторська заборгованість	43 770	6,31	42 300	5,08	-1 470	-3,36
5. Поточні фінансові інвестиції	---	X	---	X	---	---
6. Грошові кошти та їх еквіваленти:	49 890	7,20	57 597	6,92	7 707	1,15
в національній валюті						
в іноземній валюті						
7. Інші оборотні активи (векселі, витрати майбутніх періодів)	14 515	2,09	19 061	2,29	4 546	31,32
ОБОРОТНІ АКТИВИ - ВСЬОГО	693 634	100	832 530	100	138 896	20,02

Графічне відображення оборотних засобів за 2021 рік можна роздивитися на наступній діаграмі:

Рисунок 2.2.2. Стан оборотного капіталу за 2021 рік

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						59
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

За аналізом фінансових показників ПАТ «Одескабель» в 2021 році можна зробити висновок, що оборотні активи підприємства значно зросли на 138,896 млн. грн. Це збільшення обумовлене зростанням оборотних активів, таких як готова продукція, виробничі запаси та дебіторська заборгованість.

Зокрема, стаття «Дебіторська заборгованість за товари (роботи, послуги)» займає значну частку в структурі оборотних активів - 23,92%. Протягом 2021 року цей показник збільшився майже на 33 млн. грн. Це вказує на те, що підприємству необхідно посилити свою роботу з дебіторами, зокрема, зробити акцент на прискорення оплати за поставлену продукцію.

Ефективне управління дебіторською заборгованістю є важливим аспектом фінансової діяльності підприємства. Збільшення дебіторської заборгованості може призвести до затримки потоків грошей і негативно позначитися на ліквідності підприємства. Тому, з метою збільшення фінансової стійкості та ефективності діяльності, ПАТ «Одескабель» повинне зосередитися на удосконаленні системи кредитного контролю, зменшенні термінів оплати та вдосконаленні процедур стягнення заборгованостей.

Прискорення оплати за поставлену продукцію може бути досягнуто шляхом вдосконалення системи управління кредитами, встановлення жорстких термінів платежу, укладання договорів з контрагентами, які передбачають штрафні санкції за прострочення платежів, а також застосування систем електронного документообігу та автоматизованих систем управління дебіторською заборгованістю.

Посилення уваги до цього аспекту фінансової діяльності сприятиме покращенню ліквідності підприємства, зменшенню ризиків неплатежів і підвищенню загальної фінансової стійкості. Дотримання зазначених рекомендацій допоможе ПАТ «Одескабель» ефективніше використовувати свої ресурси та забезпечити стабільний розвиток.

Для того, щоб дізнатися, наскільки ефективно підприємство використовує оборотний капітал, розраховуємо низку показників та записуємо у відповідну таблицю.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						60
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 2.2.8. Аналіз ефективності використання оборотних засобів

Показник	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	Відхилення
I. Вхідні дані тис. грн.				
1. Оборотний капітал	---	693 634	832 530	138 896
2. Запаси	---	366 920	459 319	92 399
3. Дебіторська заборгованість	---	259 687	290 644	30 957
4. Поточні зобов'язання	---	791 885	863 976	72 091
5. Чистий дохід (виручка) від реалізації	---	1 749 158	2 072 141	322 983
6. Собівартість	---	1 456 502	1 723 220	266 718
II. Розрахункові дані				
1. Робочий капітал	Збільшення	-98 251	-31 446	66 805
2. Маневреність робочого капіталу	Незначне збільшення	-3,73	-14,61	-10,88
3. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	Збільшення	2,52	2,49	-0,03
4. Час обороту оборотних коштів (дні)	Зменшення	142,86	144,58	1,72
5. Коефіцієнт оборотності запасів	Збільшення	3,97	2,07	-1,9
6. Час обороту запасів (дні)	Зменшення	90,38	173,91	83,53
7. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення	6,74	7,13	0,39
8. Час обороту дебіторської заборгованості (дні)	Зменшення	53,41	50,49	-2,92

Поруч зі збільшенням оборотних активів взагалі, детальний аналіз оборотних засобів на ПАТ «Одескабель» дозволяє виявити певні недоліки та проблемні моменти в управлінні цими активами. Зокрема, частина робочого капіталу, яка була вкладена у запаси, значно зросла протягом звітного періоду. Це може свідчити про недостатню координацію між виробництвом та збутом, недооцінку попиту або недостатню ефективність планування та управління запасами. Таке

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						61
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

зростання запасів призводить до затримок у перетворенні ресурсів у готову продукцію та може негативно впливати на фінансову позицію підприємства.

Крім того, швидкість обертання оборотних коштів показує тривалість часу, необхідного для перетворення коштів у продукцію та отримання грошових коштів від її реалізації. В даному випадку, зменшення швидкості обертання оборотних коштів та збільшення тривалості оборту може свідчити про уповільнення праці підприємства та зниження його ефективності використання оборотних активів. Це може бути наслідком недостатньої координації та планування виробничих процесів, проблем з логістикою чи недостатнього контролю за оборотними активами.

Подібну тенденцію можна помітити і щодо оборотності запасів на ПАТ «Одескабель». Уповільнення обороту запасів свідчить про неефективне використання цих ресурсів, можливість їхнього застоювання або неправильне планування збуту та виробництва.

Однак, що стосується дебіторської заборгованості та її обороту, показники знаходяться в межах нормативних значень. Це може свідчити про те, що на підприємстві ведеться цілісна та ефективна дебіторська політика, яка сприяє своєчасному збиранню коштів за поставлену продукцію та послуги. Проте, необхідно звернути увагу на постійне вдосконалення системи управління дебіторською заборгованістю, враховуючи рекомендації, які були висловлені раніше.

Загалом, збільшення оборотних активів, зокрема запасів, і певне уповільнення обороту коштів та запасів вимагають уваги та прийняття відповідних заходів щодо оптимізації виробничих та логістичних процесів, удосконалення планування та контролю, а також посилення роботи з дебіторами для забезпечення швидкого збору коштів за надані послуги та товари.

Таблиця 2.2.9. Аналіз формування та напрямків використання прибутку підприємства

Показники	2020 рік	2021 рік	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне

					БЕП 32.17.02.КРБ			Арк.
								62
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				

1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, послуг)	1 749 158	2 072 141	322 983	18,46
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1 456 502	1 723 220	266 718	18,31
3. Валовий:				
прибуток	292 656	348 922	56 266	19,23
збиток	---	---	---	---
4. Інші операційні доходи	92 868	72 377	-20 491	-22,06
5. Адміністративні витрати	117 425	134 323	16 898	14,39
6. Витрати на збут	93 120	101 362	8 242	8,85
7. Інші операційні витрати	103 116	65 157	-37 959	-36,81
8. Фінансові результати від операційної діяльності:				
прибуток	71 863	120 457	48 594	67,62
збиток	---	---	---	---
9. Дохід від участі в капіталі	---	---	---	---
10. Інші фінансові доходи	1 572	6 515	4 943	314,44
11. Інші доходи	25 096	22 280	-2 816	-11,22
12. Фінансові витрати	75 074	64 868	-10 206	-13,59
13. Втрати від участі в капіталі	---	---	---	---
14. Інші витрати	64 310	13 806	-50 504	-78,53
15. Фінансові результати від операційної, інвестиційної та іншої фінансової діяльності (до оподаткування):				
прибуток	---	65 635	65 635	---
збиток	35 910	---	-35 910	0
16. Фінансові результати від операційної, інвестиційної та іншої фінансової діяльності (після оподаткування):				
прибуток	---	55 399	55 399	---
збиток	27 104	---	-27 104	0
17. Інший сукупний дохід (до оподаткування):				
прибуток	---	---	---	---
збиток	---	---	---	---

					БЕП 32.17.02.КРБ			Арк.
								63
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				

18. Інший сукупний дохід (після оподаткування)	---	---	---	---
19. Сукупний дохід підприємства (після оподаткування)	27 104	55 399	28 295	104,39

Результати аналізу фінансових показників ПАТ «Одескабель» свідчать про певне покращення фінансової ситуації підприємства протягом звітного періоду. Збільшення доходів та обсягу виробництва вказує на зростання попиту на продукцію компанії та успішність її ринкової стратегії. Це позитивно впливає на фінансовий результат, який перетворився зі збиткового в додаткові значення.

Значний приріст сукупного доходу у порівнянні з базовим роком свідчить про успішність виконання поставлених цілей і завдань підприємства у звітному періоді. Це свідчить про зростання обсягу продажів, підвищення цін або розширення асортименту продукції. Таке зростання є позитивним сигналом і може вказувати на успішне реагування компанії на зміни в ринкових умовах та здатність адаптуватися до них.

Важливо зазначити, що досягнення позитивного фінансового результату та зростання сукупного доходу необхідно поєднувати з ефективним управлінням оборотними активами, зокрема запасами та оборотною кредиторською заборгованістю. Враховуючи попередній аналіз, слід звернути увагу на оптимізацію обороту запасів та вдосконалення роботи з постачальниками для забезпечення ефективного використання ресурсів та зниження фінансових витрат.

Таблиця 2.2.10. Розрахунок основних показників стану прибутку

Показник	2020 рік	2021 рік	Відхилення
I. Вхідні дані тис. грн.			
1. Валюта балансу	1 256 493,5	1 320 416	63 922,5
2. Власний капітал	412 681	468 080	55 399
3. Фінансові інвестиції	197	237	40
4. Необоротні активи	569 003	545 665	-23 338
5. Дохід (виручка) від реалізації продукції	1 749 158	2 072 142	322 984

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						64
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

6. Собівартість реалізованої продукції	1 456 502	1 723 220	266 718
7. Валовий прибуток (операційної, інвестиційної та ін. фінансової діяльності)	292 656	348 922	56 266
8. Чистий прибуток	(27 104)	55 399	82 503
II Розрахункові дані			
1.Рентабельність усіх активів за чистим прибутком	-0,02	0,04	0,06
2. Рентабельність власного капіталу (за чистим прибутком)	-0,07	0,12	0,19
3. Рентабельність фінансових інвестицій	-137,58	233,75	371,33
4. Рентабельність необоротного (постійного) капіталу	-0,05	0,1	0,15
5. Рентабельність реалізації (продаж)	0,17	0,17	0
6. Показник чистого доходу	-0,02	0,03	0,05

Аналіз фінансових показників ПАТ «Одескабель» у звітному році свідчить про значне поліпшення його рентабельності та фінансової стабільності. Рентабельність активів, власного капіталу та необоротного капіталу значно збільшилася, що свідчить про ефективне використання ресурсів та здатність підприємства генерувати прибуток з вкладених коштів.

Значне зростання рентабельності продажів свідчить про покращення управління витратами та оптимізацію процесів виробництва і збуту. Це може бути результатом підвищення цін на продукцію, зниження витрат або підвищення ефективності виробництва.

Значення чистого доходу позитивно впливає на загальну фінансову стабільність підприємства. У звітному році підприємство змогло перебороти збитковість, яка була відображена у чистому прибутку 2020 року, і знову досягнуло позитивного

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						65
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

значення чистого доходу. Це свідчить про успішне виконання стратегії підприємства та його здатність до адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Наступний аналіз буде стосуватися саме руху грошових коштів на ПАТ «Одескабель».

Таблиця 2.2.11. Аналіз руху грошових коштів

Стаття	2021 рік	2020 рік
I Рух коштів у результаті операційної діяльності	1 859 011	1 622 490
Надходження від: реалізації продукції		
повернення податків і зборів	55 944	29 667
у тому числі податку на додану вартість	55 816	29 667
цільового фінансування	---	---
інші надходження	45 417	57 760
Витрачання на оплату: товарів (послуг, робіт)	(1 735 894)	(1 531 410)
Праці	(179 266)	(165 769)
відрахувань на соціальні заходи	(49 033)	(45 197)
зобов'язань з податків і зборів	(148 610)	(134 044)
інші витрачання	(36 657)	(24 786)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	107 421	153 250
II Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	---	---
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій		
необоротних активів	1 528	1 339
Надходження від отриманих: відсотків	1 503	4 461
дивідентів	---	---
Надходження від деривативів	---	---
Інші надходження	---	---
Витрати на придбання: фінансових інвестицій	---	---
необоротних активів	(34 399)	(57 384)
Виплати за деривативами	---	---
Інші платежі	---	---
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-31 368	-51 584
III Рух коштів в результаті фінансової діяльності	---	---
Надходження від: власного капіталу		
отримання позик	130 285	589 961

інші надходження	39 060	37 060
Витрачання на: викуп власних акцій	---	---
погашення позик	125 863	600 450
сплату дивідентів	---	---
інші платежі	39 060	37 060
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-67 775	-97 563
Чистий рух коштів за звітний період	8 278	4 103
Залишок коштів на початку року	49 890	45 433
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	(567)	354
Залишок коштів на кінець року	5 601	49 890

Результати аналізу руху грошових коштів на ПАТ «Одескабель» вказують на значну роль операційної діяльності у формуванні грошових потоків підприємства. Більшість коштів, що знаходяться в русі, становлять надходження від операцій, що переважають витрати. Це свідчить про позитивний рівень генерації грошових коштів в результаті основної діяльності компанії.

Однак, варто звернути увагу на інші галузі руху коштів, зокрема інвестиційну та фінансову. Тут спостерігається від'ємний баланс, що свідчить про переважання витрат над надходженнями. Це може вказувати на великі інвестиційні витрати або на залучення додаткового фінансування для підтримки розвитку підприємства.

Значна різниця між цифрами попереднього та звітних років, особливо щодо отримання та погашення позик, також заслуговує уваги. Це може свідчити про стратегічні зміни у фінансовій політиці компанії, наприклад, зниження залежності від зовнішнього фінансування або залучення альтернативних джерел фінансування.

У цілому, аналіз руху грошових коштів вказує на здатність ПАТ «Одескабель» забезпечити додаткові ресурси для свого розвитку та зберегти стабільну фінансову позицію. Продовження практики ефективного управління грошовими потоками, уникнення перевитрат та постійний моніторинг фінансових ризиків допоможуть забезпечити подальший розвиток підприємства та зміцнення його фінансової складової. Для подальшого аналізу грошових коштів на підприємстві розраховую тривалість операційного та фінансового циклу.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						67
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 2.2.12. Розрахунок основних показників стану грошових коштів

Показник	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	Відхилення
I. Вхідні дані тис. грн.				
1. Запаси	---	366 920	459 319	92 399
2. Дебіторська заборгованість	---	259 687	290 644	30 957
3. Кредиторська заборгованість	---	---	---	---
4. Чистий дохід (виручка) від реалізації	---	1 749 158	2 072 141	322 983
5. Собівартість	---	1 456 502	1 723 220	266 718
II. Розрахункові дані				
1. Коефіцієнт оборотності запасів	Збільшення	3,97	3,75	-0,22
2. Час обороту запасів (дні)	Зменшення	90,68	96	5,32
3. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення	6,74	7,13	0,39
4. Час обороту дебіторської заборгованості (дні)	Зменшення	53,41	50,49	-2,92
5. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Збільшення	---	---	---
6. Час обороту кредиторської заборгованості (дні)	Зменшення	---	---	---
7. Тривалість операційного циклу	Зменшення	144,09	146,49	2,4
8. Тривалість фінансового циклу	Зменшення	144,09	146,49	2,4

Детальний розрахунок грошових потоків на ПАТ «Одескабель» також дозволяє зробити висновок, що тривалість операційного та фінансового циклів на підприємстві є однаковою. Це свідчить про те, що компанія управляє своїми грошовими потоками ефективно та здатна забезпечити покриття своїх фінансових зобов'язань без залучення кредитів. Така ситуація сприяє зменшенню ризику

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						68
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

фінансових затримок та покращенню стосунків з постачальниками та інвесторами.

Додатково, всі інші показники руху грошових коштів на підприємстві, які були проаналізовані, знаходяться в межах нормативних значень. Це свідчить про загальну позитивну динаміку грошових потоків та їх оборотності. Збільшення коштів, що знаходяться в русі, як результат операційної діяльності, а також позитивні зміни у фінансових показниках підтверджують ефективне використання ресурсів і позитивну фінансову стійкість підприємства.

Останнім елементом діагностичного методу стане саме розрахунок точки безбитковості обсягу виробництва продукції на підприємстві.

Операційна діяльність щодо виробництва продукції, надання послуг, виконання робіт вважається врівноваженою, коли чистий дохід від реалізації цієї продукції дорівнює сукупним витратам. Цей обсяг продукції ще називають точкою безбитковості. Розрахуємо цей показник для ПАТ «Одескабель».

Таблиця 2.2.13. Визначення безбитковості обсягу виробництва продукції

Показник	2020 рік	2021 рік	Відхилення
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації	1 749 158	2 072 141	322 983
2. Собівартість реалізованої продукції	1 456 502	1 723 220	266 718
3. Валовий прибуток (збиток)	292 656	348 922	56 266
4. Сума умовно-змінних витрат	1 150 636,6	1 378 576	227 939,4
5. Сума умовно-постійних витрат	305 865,4	344 644	38 778,6
6. Сума маржинального доходу	598 521,4	693 566	95 044,6
7. Частка маржинального доходу у виручці	0,34	0,33	-0,01
8. Точка безбитковості (поріг рентабельності)	899 604,1	1 044 375,7	144 771,6
8. Запас фінансової стійкості	849 553,9	1 027 765,3	178 231,4

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						69
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Детальний аналіз таблиці з розрахунками структури витрат та прибутку на підприємстві ПАТ «Одескабель» дозволяє отримати більш глибоке розуміння фінансового стану компанії та її ефективності.

Умовно-постійні витрати, які залишаються сталими незалежно від обсягу виробництва, мають важливе значення для підприємства. Наприклад, орендна плата за виробничі приміщення є обов'язковим видатком, який потрібно враховувати незалежно від виробничої активності. Заробітна плата адміністративного персоналу також є складовою умовно-постійних витрат, оскільки її розмір не змінюється залежно від обсягу продукції.

Умовно-змінні витрати, які залежать від обсягу виробництва, мають пряму залежність від динаміки підприємства. Вони включають витрати на сировину та матеріали, заробітну плату виробничих працівників та інші змінні витрати. Значущість умовно-змінних витрат полягає у тому, що їх зміна може вплинути на загальний фінансовий результат підприємства.

Маржинальний дохід, що обчислюється як різниця між валовим доходом та умовно-змінними витратами, є одним із ключових показників рентабельності підприємства. Він вказує на прибуток, який генерується в результаті кожної одиниці виробленої продукції після покриття змінних витрат.

Додатковою важливою складовою таблиці є собівартість, яка відображає суму витрат, пов'язаних з виробництвом одиниці товару або послуги. Цей показник є важливим для визначення ефективності виробництва та планування цін на продукцію.

Аналіз структури витрат та прибутку на підприємстві допомагає виявити можливі шляхи оптимізації витрат, збільшення рентабельності та покращення фінансового стану компанії. Такі дані є важливими для прийняття стратегічних рішень та управління фінансовими ресурсами підприємства.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						70
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВОК

до II розділу

ПАТ "Одескабель" проявило значний розвиток і покращення фінансових показників протягом останніх двох років. Після зазначеного збитку у 2020 році, компанія відзначилася вражаючим зростанням прибутку в 2021 році, досягнувши суму в розмірі 55399 тис грн. Це свідчить про успішність стратегічних кроків, здійснених керівництвом підприємства.

Важливо зазначити, що різке скорочення основних засобів у 2021 році було результатом активного процесу модернізації обладнання. Це вказує на здатність компанії визначити і реалізувати потенційні покращення у своїй інфраструктурі з метою підвищення продуктивності та забезпечення якісних результатів.

Незважаючи на трохи не доцільну дебіторську політику, всі інші показники, такі як операційний цикл, потік грошових коштів, стан оборотних активів та основних засобів, свідчать про ефективне та доцільне управління підприємством. Це свідчить про те, що "Одескабель" добре управляє своїми ресурсами та оптимізує фінансові процеси з метою досягнення стабільності та прибутковості.

Узагалі, ПАТ "Одескабель" є прикладом успішного підприємства, яке вдалося вийти зі збиткової ситуації та досягти високих фінансових результатів. Їхній розвиток і стратегічні рішення, такі як модернізація обладнання, свідчать про їхню здатність до інновацій та здійснення позитивних змін. "Одескабель" продовжує проявляти ефективність у веденні бізнесу та покращувати свої фінансові показники, що робить їх унікальним гравцем на ринку.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						71
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВОК

У даній дипломній роботі була проведена детальна аналітична робота з фінансової діагностики діяльності підприємства в системі прийняття управлінських рішень. Виявлено, що фінансова діагностика є необхідним інструментом для забезпечення об'єктивної інформації та аналізу фінансового стану підприємства, оцінки його ефективності та ризиків.

Під час дослідження фінансового стану ПАТ «Одескабель» було виявлено, що підприємство має багато сильних сторін в своєму сучасному положенні. На підприємстві використовується ефективна політика, щодо оборотного капіталу та руху грошових коштів і їх еквівалентів. За досліджуванний період (а саме порівняння 2020 року та 2021 року) можна помітити, що на ПАТ «Одескабель» був збиток у фінансовому результаті за базисний рік, який виник в процесі повільної та важкої адаптації підприємства до пандемічних умов зазначеного року, але вже у наступному році ми бачимо прибуток, який по модулю, майже вдвічі перевищує збиток. Цей показник свідчить про швидку реакцію підприємства до відновлення свого обсягу виробництва.

Також під час діагностики помітно, що на ПАТ «Одескабель» проводиться значне скорочення основних засобів. Так як показники і коефіцієнти, які характеризують динаміку та ефективність використання основних засобів, знаходяться в межах нормативних значень, можемо зробити висновок, що таке різке скорочення є початковим етапом розпачотої модернізації та оновлення обладнання на підприємстві.

Виявлено також, що підприємство має слабку, не до кінця пропрацьовану дебіторську політику. Це означає, що управління стягненням заборгованостей від клієнтів не є достатньо ефективним, що може призвести до зниження ліквідності та прибутковості підприємства.

На основі проведеної фінансової діагностики, у роботі було запропоновано конкретні заходи щодо покращення дебіторської політики ПАТ "Одескабель". Зокрема, рекомендується впровадження системи моніторингу та контролю за розрахунками з клієнтами, залучення професіоналів для управління дебіторською

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						72
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

заборгованістю, а також встановлення чітких процедур щодо взаємодії з неплатежівниками.

Отже, результати проведеної діагностики показують, що розроблені пропозиції можуть сприяти покращенню фінансового стану та ефективності ПАТ "Одескабель". Впровадження запропонованих заходів дозволить підприємству зменшити ризики та забезпечити стабільний розвиток в умовах конкурентного бізнес-середовища.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						73
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк И.А. Словарь-справочник финансового менеджера / И.А. Бланк – К.: Ника-центр, 1998 г. – 480 ст.
2. Управления финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: Учеб. пособие для вузов / [пер. с франц. Под ред. Я.В. Соколова]. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997 г. – 576 ст.
3. Руденко Л.В. Прогностична оцінка і аналіз діяльності транснаціональної корпорації у векторі глобального стратегічного управління / Л.В. Руденко // Регіональні перспективи. – 2000 р. - №4 (11). – С. 87-91.
4. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: Посібник / [під ред. Канке А.А., Канева І.П.]. – М.: НД «Форум»: ИНФА-М, 2007 р. – 288 ст.
5. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк – К.: «Ника-центр», 2000 г. – 544 ст.
6. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. пособие для вузов / [Под ред. Табурчак П.П., Тумина В.М. и Сопрыкина М.С.]. – Ростов-на-Дону: Феникус, 2002 г. – 352 ст.
7. Теория экономического анализа: Учебник. – 4-е изд., доп. и перераб. / [Под ред. Баканов М.И., Перемет А.Д.]. – М.: Финансы и статистика, 1999 г. – 416 ст.
8. Экономический анализ предприятия: Учеб. для вузов. – 2-е изд., доп. и перераб. / Л.В. Прыкина. – М. ЮНИТИ-ДАНА, 2003 г. – 407 ст.
9. Мельник А.С. Особливості здійснення діагностики фінансового стану торговельного підприємства в сучасних умовах / [Електрон. ресурс] // Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2011/Economics/10_83274.doc.htm
10. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія / М.О. Кизим, В.А. Забродський, В.А. Зінченко, Ю.С. Копчак. – Х.: Видавничий дім «ИНЖЕК», 2003 р. – 144 ст.
11. Фомина Л.В. Финансовая диагностика как основа для принятия управленческих решений // http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2009/Economics/46010.doc.htm.

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						74
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

12. Раппопорт В.Ш. Диагностика управления: практический опыт и рекомендации. // В.Ш. Раппопорт. – М.: Экономика, 1998 г. – 127 ст.

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 25.01.2021).

14. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами та доповненнями). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2006_02_09/T990996.html (дата звернення: 25.01.2021).

					БЕП 32.17.02.КРБ	Арк.
						75
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		